

ΠΡΑΚΤΙΚΑ

6ης ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ

Ε.Π. «ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗ» 2014-2020

Η Επιτροπή Παρακολούθησης του Ε.Π. «Ανατολική Μακεδονία και Θράκη» 2014 – 2020 (ΕΠ ΑΜΘ 2014 – 2020), η οποία συγκροτήθηκε, με την αριθμ. 1621/17-03-2015 (ΦΕΚ Β' 536/06-04-2015) απόφαση του Περιφερειάρχη ΑΜΘ και τροποποιήθηκε με:

- την αριθμ. 2542/27-04-2015 (ΦΕΚ Β' 835/14-05-2015) (1^η τροποποίηση),
- την αριθμ. 4056/19.09.2016 (ΦΕΚ 3139/Β/30.09.2016) (2^η τροποποίηση) και
- την αριθμ. 4974/30.12.2019 (ΦΕΚ 4102/Β/08.11.2013) (3^η τροποποίηση)

συνήλθε στην **6η Συνεδρίασή** της, στις **25 Νοεμβρίου 2022** στην Αλεξανδρούπολη, μετά την με αριθ. πρωτ. 6436/02.11.2022 πρόσκληση του Προέδρου της, Χρήστου Μέτιου, Περιφερειάρχη Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης.

Στην 6η συνεδρίαση της Επιτροπής Παρακολούθησης του ΕΠ ΑΜΘ 2014 – 2020 παρέστησαν **38** μέλη με δικαίωμα ψήφου (32 δια ζώσης και 6 διαδικτυακά) επί συνόλου **50** μελών και **9** μέλη χωρίς δικαίωμα ψήφου (όλα δια ζώσης) επί συνόλου 15 (συνημμένο 1).

Αφού διαπιστώθηκε η απαρτία και μετά από πρόταση του Προέδρου, εγκρίθηκε από τα μέλη η ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

I. ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

1. Έγκριση της Ημερήσιας Διάταξης
2. Τροποποίηση Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας Επιτροπής Παρακολούθησης
3. Έγκριση Πρακτικών 5ης Συνεδρίασης Επιτροπής Παρακολούθησης
4. Εισήγηση Προέδρου της Επιτροπής Παρακολούθησης

II. ΠΡΟΟΔΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΠ 2014-2020

1. Πορεία υλοποίησης του Ε.Π. «Ανατολική Μακεδονία και Θράκη» 2014-2020 και παρουσίαση της Ετήσιας Έκθεσης Υλοποίησης του 2021
2. Παρουσίαση της προόδου υλοποίησης των στρατηγικών για την Έξυπνη Εξειδίκευση και τη Χωρική Ανάπτυξη
3. Ενημέρωση για την πρόοδο υλοποίησης της Στρατηγικής για την Πληροφόρηση και την Επικοινωνία του Προγράμματος
4. Ενημέρωση για θέματα Αξιολόγησης

III. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

1. Παρεμβάσεις Εθνικής Αρχής Συντονισμού επί οριζόντιων θεμάτων (ενδεικτικά αναφέρονται)
 - Αναθεώρηση Κανονισμών, κλείσιμο Ε.Π. και απαιτήσεις Πλαισίου Επίδοσης
 - Σχέδια Αξιολόγησης και οριζόντιες αξιολογήσεις επιπτώσεων
2. Άλλα θέματα

IV. ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ

- Τοποθετήσεις Εκπροσώπων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

 Ευρωπαϊκή Ένωση Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία	Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης	 ΕΣΠΑ 2014-2020 ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη
--	---	---

- Τοποθετήσεις λοιπών μελών Επιτροπής Παρακολούθησης

V. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ – ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

- Συμπεράσματα - Αποφάσεις 6ης Συνεδρίασης Επιτροπής Παρακολούθησης

Περιφερειάρχης Α.Μ.Θ. κ. Χρ. Μέτιος, Πρόεδρος:

Καλησπέρα και πάλι σε όλους. Με συγχωρείτε για την μικρή μου αργοπορία, αλλά υπήρχε μια υποχρέωση. Είμαστε εντάξει, προφανώς. Υπάρχει απαρτία. Ναι, υπάρχει απαρτία, συνεπώς ξεκινάει η 6η Συνεδρίαση της Επιτροπής παρακολούθησης για το ΠΕΠ 2014-2020 της Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης. Εγκρίνουμε την ημερήσια διάταξη; Εγκρίνεται. Πρέπει να εγκρίνουμε επίσης και τον εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας της Επιτροπής Παρακολούθησης. Εγκρίνουμε την τροποποίηση, ναι. Εγκρίνεται η τροποποίηση; Εγκρίνεται και η τροποποίηση του εσωτερικού κανονισμού λειτουργίας. Θέλουμε επίσης να εγκρίνουμε και τα πρακτικά της 5^{ης} Συνεδρίασης της Επιτροπής Παρακολούθησης. Εγκρίνονται; Θυμάστε, λέει ο κ. Φίρμπας. Τα θυμάστε; Τα θυμάστε. Το χαμόγελο δείχνει ότι τα θυμούνται, κύριε Φίρμπα.

Εκπρόσωπος Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων – ΕΣΠΑ κ. Ι. Φίρμπας:

Είναι 3 χρόνια πριν, δηλαδή μην ορκιστεί κανείς.

Περιφερειάρχης Α.Μ.Θ. κ. Χρ. Μέτιος, Πρόεδρος:

Συνεπώς, εγκρίνονται και τα πρακτικά, και προχωράμε στην εισήγηση τη δική μου. Κυρίες και κύριοι, το ΕΣΠΑ της περιφέρειάς μας είναι το βασικό χρηματοδοτικό εργαλείο, για να προχωρήσουν μια σειρά από σημαντικά έργα ουσίας. Θα αναφερθώ πιο αναλυτικά σε αυτά που αναφέρθηκαν το πρωί, θέλοντας να δείξουμε πόσο πολύ βοηθούν και συμπολίτες μας οι δράσεις όλες, οι αποφάσεις μας, στο κάθε ένα ξεχωριστά, όσο το δυνατόν φυσικά πιο αναλυτικά, αλλά φυσικά σύντομα.

Ξεκινώ με τους τομείς, τους άξονες της πολιτικής μας, για να μην το ματιάσουμε στην εισαγωγή. Είχα πει στην επιχειρηματικότητα, στον άξονα της επιχειρηματικότητας ότι διαθέσαμε περισσότερα από 148 εκατομμύρια ευρώ. Λοιπόν, 45 επενδυτικά σχέδια έρευνας και καινοτομίας των επιχειρήσεων μας σε τομείς της ΡΙΣ, αγροδιατροφή, χημικά, πλαστικά, μη μεταλλικά ορυκτά, τουρισμός, ενέργεια, περιβάλλον, 7 εκατομμύρια. 45 επενδυτικά σχέδια, 7 εκατομμύρια για έρευνα και καινοτομία. Δημιουργούμε δομές στήριξης επιχειρηματικότητας, θερμοκοιτίδες, με τη συμμετοχή και των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, ακαδημαϊκών ιδρυμάτων, αλλά και των επιμελητηρίων της περιφέρειας, και περισσότερες, το ανέφερα αυτό νομίζω, από 40 νέες ομάδες επιχειρηματικών ιδεών αξιολογούνται. Ενισχύσαμε 22.623 επιχειρήσεις για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της πανδημίας, 60 εκατομμύρια ευρώ. Ενισχύουμε την ίδρυση 100 νέων επιχειρήσεων σύμφωνα με τους τομείς προτεραιότητας της RIS 3 της περιφερειακής στρατηγικής έξυπνης εξειδίκευσης, 10 εκατομμύρια ευρώ. Επιπλέον 171 νέες επιχειρήσεις στον τομέα του τουρισμού με 26,7 εκατομμύρια ευρώ. Για υφιστάμενες επιχειρήσεις 136 επενδυτικά σχέδια, πάλι στην στις ίδιες προτεραιότητες της ΡΙΣ, 34,4 εκατομμύρια. Επίσης, χρηματοδοτήσαμε με 10 εκατομμύρια ευρώ το ΤΕΠΙΧ 2 και 188 επιχειρήσεις ενισχύθηκαν με μικρό με δάνεια μικροπιστώσεις και επιδότηση επιτοκίου. Συνεπώς, ένας μεγάλος αριθμός επιχειρήσεων ωφελήθηκαν ή στηρίξαμε μέσω του τομέα στήριξης της επιχειρηματικότητας, την επιχειρηματικότητα στην Ανατολική Μακεδονία και Θράκη.

Δεύτερος άξονας, περιβάλλον και ενέργεια. Σας ανέφερα ότι διαθέσαμε 30 εκατομμύρια ευρώ από το ΕΣΠΑ., γιατί ως πέρασμα ενεργειακό της περιοχής, τόσοι αγωγοί διέρχονται από το από την περιφέρειά μας, δεν ήταν δυνατόν να μην υπάρχει χειροπιαστό όφελος για τους πολίτες. Έτσι λοιπόν, σε συνεργασία με τη

 Ευρωπαϊκή Ένωση Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία	Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης	 ΕΣΠΑ 2014-2020 ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη
--	---	---

ΔΕΔΑ, ένα άλλο ίσου ύψους ποσό, δηλαδή περίπου άλλα 30 εκατομμύρια διέθεσε η ΔΕΔΑ, και μ' αυτά τα χρήματα επεκτείνουμε το εθνικό δίκτυο φυσικού αερίου στις 5 πρωτεύουσες και στην Ορεστιάδα, έτσι ώστε νοικοκυριά και επιχειρήσεις να έχουν πρόσβαση σε μια μορφή ενέργειας ιδιαίτερα φιλική στο περιβάλλον. Βέβαια το πλεονέκτημα, όπως ανέφερα και πριν, θα είναι πολύ πιο φανερό, πολύ πιο ξεκάθαρο σε όλους, όταν ολοκληρωθεί ο πόλεμος στην Ουκρανία και ισορροπήσουν οι τιμές. Στη γεωθερμία επίσης διαθέσαμε 4 εκατομμύρια ευρώ στο Αρίστηνο Αλεξανδρούπολης, έτσι ώστε κατασκευάζονται οι υποδομές, ώστε και να προχωρήσει τηλεθέρμανση μιας περιοχής, αλλά και να γίνουν θερμοκήπια, που υπάρχει ένα ενδιαφέρον, οι ιδιωτικές επενδύσεις.

Ενεργοποιήσαμε επίσης και συμμετέχουμε σ' ένα σημαντικό πρόγραμμα ενεργειακών αναβαθμίσεων δημόσιων κτιρίων και ενεργειακών κατοικιών άνω των 80,5 εκατομμυρίων ευρώ, με στόχο την αναβάθμιση 2600 νοικοκυριών με εξοικονόμηση 9 εκατομμύρια κιλοβατώραν το έτος, που σημαίνει 2700 τόνοι ισοδυνάμου διοξειδίου του άνθρακα με το ποσό αυτό.

Ενισχύουμε τον εξοπλισμό στις υπηρεσίες προστασίας και κινδύνους από φυσικές καταστροφές και στο πυροσβεστικό σώμα και στο στρατό. Κατασκευή έργων αντιπλημμυρικής προστασίας, που χρηματοδοτήσουμε και σε δήμους, αλλά και στην περιφέρεια, που κατασκευάζουμε ως περιφέρεια εννοώ, 52,7 εκατομμύρια.

Σε όσον αφορά τις υδρεύσεις, περίπου 274.000 κάτοικοι της περιφέρειας συνδέονται πλέον με βελτιωμένο δίκτυο ύδρευσης, 78,7 εκατομμύρια διατέθηκαν εκεί.

Για τη βιώσιμη αστική ανάπτυξη των αστικών κέντρων, 3 αστικών κέντρων της περιφέρειας, επίσης προχωρούν τα έργα σε Δράμα, σε Αλεξανδρούπολη, Καβάλα. Φυσικά το επεκτείνουμε αυτό σε 5 πρωτεύουσες στο νέο ΕΣΠΑ. Επομένως, διαθέσουμε 24 εκατομμύρια εκεί για τις 3 πόλεις που σας ανέφερα από 8.

Στον τουρισμό ήδη υλοποιείται το πρώτο μεγάλο πρόγραμμα τουριστικής προβολής της περιφέρειας μας. Εδώ και λίγα χρόνια γίνεται μια πραγματικά πολύ σημαντική προσπάθεια για την ανάπτυξη του τουρισμού, και ήδη τα πρώτα αποτελέσματα, τα πρώτα μετρήσιμα αποτελέσματα καταγράφονται. Το πρώτο λοιπόν, μέσω του ΕΣΠΑ, πρόγραμμα τουριστικής προβολής 5 εκατομμύρια ήδη υλοποιείται, ενώ υλοποιούνται και μια σειρά από πολύ σημαντικά μνημεία σε συνεργασία με το υπουργείο Πολιτισμού στη διαδρομή της αρχαίας Εγνατίας Οδού, που είναι σχεδόν ίδια διαδρομή με τη νέα Εγνατία. Από τη Δράμα μέχρι την Καβάλα, διαπερνά όλες τις περιφερειακές ενότητες και φτάνει μέχρι την Ορεστιάδα. Πολύ σημαντικά έργα. 55,5 εκατομμύρια ευρώ συν ο δρόμος που ενώνει τουριστικά τη Μαρώνια με τα Δίκελλα, δηλαδή, ενοποιούμε το παραλιακό μέτωπο Ροδόπης-Έβρου για τον τουρισμό. Στις οδικές μεταφορές υπογράφεται αυτές τις μέρες η σύμβαση του πρώτου τμήματος του άξονα Δράμας-Καβάλας. Είμαστε σε συνεννόηση με το υπουργείο Υποδομών για την χρηματοδότηση και των άλλων τμημάτων. Στην οδική ασφάλεια μια σειρά από έργα έχουν ενταχθεί και κατασκευάζονται, κυκλικοί κόμβοι, παρεμβάσεις σε σημαντικό οδικό δίκτυο στις περισσότερες σχεδόν περιφερειακές ενότητες, ύψους 59 εκατομμυρίων ευρώ.

Στην εκπαίδευση υλοποιήσαμε παρεμβάσεις με συντηρήσεις, αναβαθμίσεις σχολείων σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης, και μάλιστα και εξοπλισμό και ηλεκτρονικό εξοπλισμός σε μαθητές, σε υπολογιστές και ό,τι άλλο, σε συνεργασία με την με τη Διεύθυνση Εκπαίδευσης. 67.000 μαθητές ωφελούνται με 35,3 εκατομμύρια ευρώ με βάση τις παρεμβάσεις μας. Ιδιαίτερη αναφορά, είδα εδώ και τον νέο πρύτανη, τον οποίο και να συγχαρώ και δημόσια, θα προκύψει μάλλον από ό,τι όλα δείχνουν, τον κ. Μάρη στην

 Ευρωπαϊκή Ένωση Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία	Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης	 ΕΣΠΑ 2014-2020 ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη
--	---	---

συνεδρίαση του νέου Συμβουλίου. Έχουμε ιδιαίτερη καλή συνεργασία και στηρίζουμε όλες τις δράσεις του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου, αλλά και του Διεθνούς Πανεπιστημίου με περίπου 20 εκατομμύρια ευρώ αυτή τη στιγμή, αλλά και σε υποδομές πολύ περισσότερα και στο κομμάτι των υποδομών.

Στην υγεία διαθέσαμε 42 εκατομμύρια ευρώ για την αντιμετώπιση υγειονομικής κρίσης, άρα εξοπλισμό σε όλα τα νοσοκομεία, κυρίως στα νοσοκομεία, αλλά και σε κέντρα υγείας της περιφέρειάς μας, ενώ επίσης 23 εκατομμύρια ευρώ διαθέσαμε και για προσωπικό ιατρικό, νοσηλευτικό και ειδικό προσωπικό για τη στήριξη των νοσοκομείων και των κέντρων υγείας.

Κοινωνική πολιτική, υλοποιούμε όλες τις δράσεις που υπήρχαν και τις συνεχίσαμε φυσικά, ενισχύοντας ακόμα περισσότερο, με ακόμη περισσότερους πόρους, τις δράσεις με περισσότερους πόρους. 15.300 άτομα, κυρίως μητέρες, αποδεσμεύτηκαν από τη φροντίδα εξαρτώμενων ατόμων και παιδιών, ώστε να μπορέσουν να αναζητήσουν εργασία. Από αυτές τις περιπτώσεις περίπου 850 αφορούν τη φροντίδα παιδιών ΑΜΕΑ. Επίσης, μέσω τεσσάρων δομών καταπολέμησης της βίας γυναικών, που υποστηρίχθηκαν περίπου 2200 γυναίκες. Υποστηρίχθηκαν με εξειδικευμένο εκπαιδευτικό και βοηθητικό νοσηλευτικό προσωπικό 323 σχολεία και αντίστοιχος αριθμός μαθητών με ειδικές ανάγκες. Συνολικά ιδρύθηκαν και λειτουργούν και στους 22 δήμους της περιφέρειάς μας κέντρα κοινότητας, από αυτά τα 8 διαθέτουν και παράρτημα Ρομά, που είναι ο δήμος Αλεξανδρούπολης, Διδυμοτείχου, Δράμας, Κομοτηνής, Μαρωνείας, Σαπών, Νέστου, Ξάνθης και Ορεστιάδας. Και από το 2016 τα στοιχεία που έχουμε μέχρι και το τέλος του '21, αυτά τα κέντρα κοινότητας έχουν εξυπηρετήσει 65.000 ωφελούμενους. Μέσω επίσης των τριών κέντρων ημερίδας φροντίδα ηλικιωμένων λειτουργούν από το 2017 σε Δράμα, Νέστο και Προσοτσάνη, αυτά τα κέντρα, και έχουν ωφελήσει 116 άτομα. Ενώ έχουμε δημιουργήσει και πέντε δομές σίτισης στην Αλεξανδρούπολη, εδώ, στην Ορεστιάδα, στον Ίασμο, στον Νέστο και στο Νευροκόπι, όπου ωφελούν ο έχουν ωφελήσει οι ίδιοι 1175 άτομα. Σημαντική είναι επίσης η ενίσχυση μέσω των κέντρων διήμευσης και ημερήσιας φροντίδας ατόμων με αναπηρία, τα ΚΕΔΗΦ, αλλά και των στεγών υποστηριζόμενης διαβίωσης. Στην Κομοτηνή, τέλος, για αυτήν την ενότητα, στους συλλόγους «Περπατώ» και «Αγίοι Θεόδωροι», αλλά και στη Δράμα ωφελούνται περισσότερα από 100 άτομα. Τώρα στον τομέα της ψυχικής υγείας, παιδιών και ηλικιωμένων, αλλά και της καταπολέμησης της άνοιας και του Αλτσχάιμερ ωφελούνται συνάνθρωποι μας μέσω χρηματοδότησης ιατρικών μνήμης. Από τις δράσεις αντιμετώπισης εξαρτήσεων έχουν ωφελήσει, όπως έχει έχουμε καταγράψει 215 άτομα. Από τη λειτουργία των εφτά ΤΟΜΥ, δύο σε Κομοτηνή, 2 σε Ξάνθη και από ένα σε Καβάλα, Αλεξανδρούπολη και Δράμα, μέχρι το τέλος του 2021 έχουν υποστηριχθεί 4636 συμπολίτες μας, που πλήττονται από τη φτώχεια, ωφελούνται έτσι από τις υπηρεσίες αυτών των τοπικών ομάδων υγείας. Αυτά ήταν ορισμένα, όπως επιλέχθηκαν, από την υλοποίηση έργων και δράσεων από το πρόγραμμα 2014-2020, και το οποίο σήμερα συζητάμε, για να προχωρήσει, να εγκρίνουμε και τις αποφάσεις, που θα πρέπει να εγκριθούν μέχρι το τέλος της συνεδρίασης. Εγώ θέλω να μείνω σε αυτά.

Επαναλαμβάνω, το μεγαλύτερο και το πιο ουσιαστικό αναπτυξιακό εργαλείο που διαθέτουμε στην περιφέρεια είναι το ΕΣΠΑ. Έχουν γίνει πολύ σημαντικά έργα και από τα προηγούμενα και από το ΕΣΠΑ, που πέρασε, και από τα προηγούμενα κοινοτικά πλαίσια στήριξης, και έτσι αλλάζει η περιοχή μας. Μια περιοχή που έχει ανάγκη στήριξης, μια ακριτική περιφέρεια. Και είμαι πολύ αισιόδοξος για τη συνέχεια, ειδικά μετά τις μεγάλες χρηματοδοτήσεις που έχουν εγκριθεί, αλλά από την και από την κυβέρνηση, εννοώ για τα μεγάλα δημόσια έργα που διεκδικούσαμε και η δική μας διοίκηση εδώ τα τελευταία χρόνια συνεχώς, αλλά και προηγούμενες διοικήσεις, και πλέον τώρα τα περισσότερα από αυτά που διεκδικούσαμε έχουν δρομολογηθεί.

 Ευρωπαϊκή Ένωση Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία	Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης	 ΕΣΠΑ 2014-2020 ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη
--	---	---

Με αυτές τις σκέψεις θέλω να σας καλωσορίσω και πάλι και να δώσω το λόγο στα στελέχη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, αν χρειαστεί να παρέμβουν, καταρχάς, στη Διεύθυνση Περιφερειακής Ανάπτυξης, στο κ. Πανταζάτο ή οποίο άλλο στέλεχος επιθυμεί, και στη συνέχεια στη Γενική Διεύθυνση Απασχόλησης, ναι.

Εκπρόσωπος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κ. Π. Πανταζάτος:

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε. Καλησπέρα σε όλα τα μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης. Έχουμε ιδιαίτερη χαρά που βρισκόμαστε σήμερα εδώ, μετά από τόσο καιρό, το είπε ο Περιφερειάρχης. Τρία χρόνια έχουμε να βρεθούμε ως Επιτροπή Παρακολούθησης για αντικειμενικούς λόγους, ένας από τους οποίους ήταν βέβαια και οι συζητήσεις που είχαμε για τη νέα προγραμματική περίοδο.

Δόθηκε μεγαλύτερη έμφαση, η αλήθεια είναι, την τελευταία χρονική περίοδο, τον τελευταίο χρόνο, σε διαπραγματεύσεις, στις συζητήσεις, στον προγραμματισμό του νέου προγράμματος της Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, καθώς επίσης και των υπολοίπων προγραμμάτων της χώρας. Όμως σήμερα ξαναπιάνουμε το νήμα αυτής της προγραμματικής περιόδου και αυτού του προγράμματος. Μπορεί αυτή την περίοδο, βέβαια, να μην μπορέσουμε να βρεθούμε όλοι μαζί, εμείς βέβαια ως Ευρωπαϊκή Επιτροπή είχαμε επαφές πάντοτε τόσο με την Εθνική Αρχή Συντονισμού όσο και με τη Διαχειριστική Αρχή για την πορεία υλοποίησης του προγράμματος. Έχουμε λίγο παραπάνω από ένα χρόνο για να ολοκληρώσουμε αυτή την περίοδο και αυτό τον προγραμματισμό. Έχουμε μια εικόνα του που βρίσκεται το πρόγραμμα, και ευχαριστούμε πάρα πολύ την Διαχειριστική Αρχή για την πολύ κατατοπιστική σύσκεψη, την οποία είχαμε χθες εδώ στην Αλεξανδρούπολη. Βλέπουμε ότι το πρόγραμμα πηγαίνει αρκετά καλά, πηγαίνει καλά.

Δεν υπάρχει κανένα πρόβλημα σε ό,τι αφορά τις στόχους N+3 αυτής της χρονιάς. Όμως δεν πρέπει να υπάρξει εφησυχασμός. Υπάρχουν ακόμα σημαντικές δράσεις που πρέπει να ολοκληρωθούν, να υλοποιηθούν. Είναι σε ό,τι αφορά το ΕΤΠΑ άνω του 20% των πόρων που απομένουν ακόμα να υλοποιηθούν σε αυτή την χρονική περίοδο των 13 μηνών. Άρα κανένας εφησυχασμός. Όλοι μαζί, η Διαχειριστική Αρχή, εμείς, οι φορείς που υλοποιούν τα έργα, πρέπει να προσέξουμε, ούτως ώστε να έχουμε μια επιτυχή ολοκλήρωση του προγράμματος. Υπάρχουν αρκετές νομικές συμβάσεις. Άρα έχουμε τη μαγιά, έχουμε προγραμματίσει αυτά τα έργα. Απομένει να τηρήσουμε τα χρονοδιαγράμματα για την ολοκλήρωση του στην επόμενη χρονική διάρκεια.

Αυτό που θα έλεγα, έχουμε πολλές σημαντικές επιτυχίες. Μας απαριθμήσατε μια σειρά από στόχους, οι οποίοι έχουν επιτευχθεί αυτή την περίοδο. Αυτό που έχει σημασία, επίσης, είναι να κοινοποιήσουμε όλα αυτά τα επιτεύγματα στους πολίτες της περιφέρειας, να γνωρίζουν τι έχει επιτευχθεί και τι έχει υλοποιηθεί με τη βοήθεια των διαρθρωτικών ταμείων και της πολιτικής συνοχής. Ενδεχομένως, μια σειρά από έργα σίγουρα θα ολοκληρωθούν τους επόμενους μήνες. Είναι πολύ σημαντικό να υπάρξουν εκδηλώσεις, εκδηλώσεις εγκαίνιων, αλλά και ενημέρωση μέσω του Τύπου, των κοινωνικών δικτύων, της τηλεόρασης, του ραδιοφώνου για το τι έχει επιτευχθεί όλη αυτή τη χρονική περίοδο και σε δύσκολες συνθήκες και οικονομικές. Είχαμε την κρίση της πανδημίας, σήμερα έχουμε επίσης το κόστος που προκύπτει από τον πόλεμο στην Ουκρανία. Άρα μέσα σ' αυτές τις πολύ δύσκολες συνθήκες έχουμε επιτύχει μια σειρά από στόχους, που είχαμε βάλει σε αυτό το πρόγραμμα στην αρχή του, ή όπως τον τροποποιήσαμε, για να προσαρμοστούμε στις νέες συνθήκες στην προηγούμενη χρονική περίοδο.

Εύχομαι καλή επιτυχία στην ολοκλήρωση του προγράμματος. Και τόσο εγώ όσο και οι συνάδελφοι που παρακολουθούν το πρόγραμμα της Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, η κα. Παπάκη και η κα. Κουσκούνη

 Ευρωπαϊκή Ένωση Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία	Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης	 ΕΣΠΑ 2014-2020 ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη
--	---	---

είναι εδώ μαζί σας να σας βοηθήσουν όπου μπορούμε στην ολοκλήρωση του σχετικού προγραμματισμού. Ευχαριστώ πάρα πολύ.

Περιφερειάρχης Α.Μ.Θ. κ. Χρ. Μέτιος, Πρόεδρος:

Από την Γενική Διεύθυνση Απασχόλησης ο κ. Μαθιουδάκης.

Εκπρόσωπος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κ.Δ. Μαθιουδάκης:

Ευχαριστούμε πολύ, καταρχήν, για την για τη φιλοξενία και από μέρους μας.

Όσον αφορά την προγραμματική περίοδο 2014-2020, θα θέλαμε αρχικά να συγχαρούμε τις τις αρχές για τη μέχρι τώρα πρόοδο. Στο πεδίο της κοινωνικής ενσωμάτωσης, θα θέλαμε να χαιρετίσουμε το πλέγμα δράσεων, που αναπτύχθηκε την προγραμματική περίοδο 2014-2020.

Είναι αρκετά ευτυχές, επίσης, ότι το επίπεδο υλοποίησης είναι αρκετά υψηλό, το οποίο προφανώς θα οδηγήσει σε πλήρη απορρόφηση μέχρι το τέλος της προγραμματικής περιόδου. Χτες στην τεχνική συνάντηση συζητήσαμε λεπτομερέστερα τα στοιχεία της υλοποίησης, τις επιμέρους δράσεις, και θα θέλαμε να σημειώσουμε ότι και τα επιμέρους στοιχεία όσον αφορά την υλοποίηση είναι αρκετά ικανοποιητικά. Επίσης είναι ευτυχές, όπως είδαμε και στην πρωινή συνεδρίαση της Επιτροπής, ότι πολλά διδάγματα, πολλές μελέτες αξιολογήσεων, αλλά και η πρακτική εμπειρία των στελεχών έχει μεταφραστεί σε πιο στοχευμένο και συγκεκριμένο σχεδιασμό κάποιων δράσεων στο πλαίσιο του της νέας προγραμματικής περιόδου.

Θέλουμε επίσης να τονίσουμε την ενίσχυση, την ανάγκη ενίσχυσης, ενδυνάμωσης της πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας. Είναι ανάγκη να χτίσουμε σε όσα δημιουργήθηκαν το 2014-2020 και να πάμε ένα βήμα παραπέρα. Επίσης είναι κοντά ο καιρός, το είδαμε και στην και στην πρωινή πάλι συνεδρίαση, είναι κοντά ο καιρός που θα πρέπει να συζητήσουμε τόσο για την πρωτοβάθμια φροντίδα όσο και για τις κοινωνικές δομές, το πλαίσιο βιωσιμότητας που έχουμε συμφωνήσει, και να δούμε πώς αυτό θα υλοποιηθεί στα επόμενα χρόνια.

Θα ήθελα να κλείσω κάπως αρκετά βασικά θετικά. Θα ήθελα να επισημάνω ότι, όπως είπα και στην αρχή, είναι πολύ σημαντικό ότι καταφέραμε επί της ουσίας με τη στήριξη κυρίως του ΕΣΠΑ, αλλά όχι μόνο, να έχουμε δύο πολύ σημαντικά επιτεύγματα, τα οποία είναι αυτά επί της ουσίας, στα οποία θα θέλαμε να χτίσουμε πάνω, όπως είπαμε, οι δομές πρωτοβάθμιας φροντίδας αλλά και οι κοινωνικές δομές για ηλικιωμένους, γυναίκες θύματα κακοποίησης, άτομα με αναπηρία, άτομα με προβλήματα ψυχικής υγείας.

Και συνεπώς, λάβαμε επίσης τη διαβεβαίωση ότι οι δράσεις που δεν έχουν ακόμα υλοποιηθεί, θα αποτελέσουν προτεραιότητα και για την για την επόμενη προγραμματική. Με την υποσημείωση, τέλος, της κοινωνικής οικονομίας και των δράσεων για τους Ρομά, τις οποίες θα θέλουμε να έχουν μια καλύτερη πρόοδο στην επόμενη προγραμματική, θα θέλαμε και εμείς να ευχαριστήσουμε και να συγχαρούμε για την πολύ επιτυχή υλοποίηση του προγράμματος κατά το 2014-2020. Είμαστε σίγουροι ότι αυτό θα ισχύσει, και πιθανόν ακόμα καλύτερα, στη νέα προγραμματική περίοδο. Και ευχαριστούμε πάλι γιατί για τη φιλοξενία.

Περιφερειάρχης Α.Μ.Θ. κ. Χρ. Μέτιος, Πρόεδρος:

Ευχαριστούμε. Ο κ. Πιτσινίγκος θα παρουσιάσει την πορεία υλοποίησης του προγράμματος.

Προϊστάμενος ΕΥΔ ΠΑΜΘ κ. Β. Πιτσινίγκος:

 Ευρωπαϊκή Ένωση Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία	Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης	 ΕΣΠΑ 2014-2020 ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη
--	---	---

Λοιπόν, 457 εκατομμύρια ευρώ το πρόγραμμα με πόρους του ΕΤΠΑ 378,7 εκατομμύρια ευρώ και 78,4 € εκατομμύρια οι πόροι του ΕΚΤ. Επίσης, η υπηρεσία διαχείρισης διαχειρίζεται και πόρους 69 εκατομμυρίων ευρώ του Ταμείου Συνοχής, που αφορούν όμως στο επιχειρησιακό πρόγραμμα του ΥΜΕΠΕΡΑΑ και αφορούν τον τομέα του περιβάλλοντος.

Στο πρόγραμμα συμμετέχουν δύο διαρθρωτικά ταμεία, το ΕΤΠΑ και το ΕΚΤ, δομείται σε 6 άξονες που καλύπτουν τους 11 θεματικούς στόχους και έχει 972 ενταγμένες πράξεις, συν τις πράξεις ενίσχυσης κεφαλαίου κίνησης των επιχειρήσεων που επλήγησαν από την πανδημία. Βλέπουμε εδώ την κατανομή των πόρων στους 6 άξονες του προγράμματος. Τα 100 εκατομμύρια ευρώ αφορούν εδώ καθαρά την επιχειρηματικότητα. Ο άξονας προτεραιότητας 2 περιβάλλον, υδρεύσεις, που είναι 193 εκατομμύρια. 78 εκατομμύρια.

Έχουμε, στο ΕΤΠΑ πάντοτε, ενίσχυση της παιδείας της υγείας. 77,8 εκατομμύρια οι πόροι του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου. Και υπάρχουν και 2 μικρότεροι άξονες, η Τεχνική Βοήθεια των δύο ταμείων. Ειδικά τώρα για το κομμάτι της ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας, θα είμαι πολύ συνοπτικός, από τη στιγμή που έγιναν πολύ ουσιώδεις αναφορές από τον κύριο Περιφερειάρχη. Τα 100 εκατομμύρια ευρώ καλύπτουν 3 θεματικούς στόχους. Είχαμε 5 προσκλήσεις για την καινοτομία, τη συνεργασία επιχειρήσεων με ερευνητικά ιδρύματα, με ερευνητικές δομές, έτσι ώστε να μπορέσουν να υλοποιήσουν καινοτόμες επενδυτικές πράξεις. 45 επενδυτικές πράξεις. Η ενίσχυση και ο εκσυγχρονισμός, αναβάθμιση των υφιστάμενων επιχειρήσεων, 136 ενταγμένες πράξεις, από τις οποίες ένα ποσό 10 εκατομμυρίων ευρώ θα αφορά πράξεις οι οποίες θα υλοποιηθούν στην επόμενη προγραμματική περίοδο. Είναι αυτές που το πρωί αναφέρθηκαν στο κομμάτι της εξειδίκευσης. Ενίσχυση για την ίδρυση επιχειρήσεων, 162 ενταγμένες πράξεις, αλλά παραμένουν 111, οι 51 αποσύρθηκαν, δεν υλοποιήθηκαν, δηλαδή, τα επενδυτικά σχέδια. Και ίδρυση νέων τουριστικών επιχειρήσεων, 171 πράξεις, οι θερμοκοιτίδες, 5 θερμοκοιτίδες αυτή τη στιγμή η στήνονται ή λειτουργούν στην περιφέρεια, 3 των επιμελητηρίων και 2 των Πανεπιστημίου. Είπαμε για την ενίσχυση των επιχειρήσεων από τις συνέπειες του Covid, τη 23.898 πράξεις και το Ταμείο Επιχειρηματικότητας με μικροπιστώσεις, υποστήριξη σε σημαντικές επιχειρήσεις.

Εδώ, λοιπόν, βλέπουμε τον άξονα 1, πώς κατανεμήθηκαν τα χρήματα, πώς ξεκινάμε με τις προσκλήσεις στα 178 εκατομμύρια, εντάξεις 162. Και αυτή τη στιγμή είμαστε στα 89,07 εκατομμύρια σε πληρωμές. Πολύ μεγάλο ποσό θα ξεπεράσει τα 100 εκατομμύρια ευρώ στο τέλος της περιόδου, στο τέλος δηλαδή του '23. Και σαν ποσοστά βλέπουμε, λοιπόν, ότι αυτή τη στιγμή οι πληρωμές για την επιχειρηματικότητα είναι στο 88,77% των ενταγμένων πράξεων. Επίσης και εδώ διάφορες παρουσιάσεις, αλλά μην σας κουράζω άλλο, γιατί περνάει η ώρα. Διάφοροι τρόποι για να μπορούμε οπτικά να έχουμε μια εικόνα του τι συμβαίνει με την εξέλιξη του προγράμματος.

Πάμε στο δεύτερο άξονα, έχει 4 θεματικούς στόχους, 22 δράσεις ενεργοποιημένες, 239 ενταγμένες πράξεις. Ξεκινάμε με πρόσκλησης 519 εκατομμυρίων, εντάξεις 513, 312 εκατομμύρια νομικές δεσμεύσεις και 120 εκατομμύρια ευρώ αυτή τη στιγμή ακόμη, οι πληρωμές θ' αυξηθούν βέβαια στο τέλος της περιόδου. Δηλαδή αυτή τη στιγμή οι πληρωμές μας είναι σε αυτόν ειδικά τον άξονα στο 62,1%, και φυσικά θ' ανέλθουν στο 100%.

Εδώ έχουμε, αναφέρθηκε ο κύριος Περιφερειάρχης, το θεματικό στόχο 4, το έργο της γεωθερμίας, τα έχουμε πει, εξοικονόμηση ενέργειας 44 δημόσιες υποδομές έχουν ενταχθεί, και στην εξοικονόμηση ενέργειας σε ιδιωτικές κατοικίες έχουμε ένα μεγάλο αριθμό ωφελούμενων. Εδώ βλέπουμε σε κάθε έναν

από αυτές τις δράσεις πως εξελίσσονται οι εντάξεις, οι νομικές δεσμεύσεις και οι πληρωμές. Έχουμε, δηλαδή, ακόμη αρκετή δουλειά να γίνει στο κομμάτι των πληρωμών, ειδικά στις ιδιωτικές κατοικίες, έχει αρχίσει και υπάρχει μια μεγάλη δυναμική. Αυτή τη στιγμή έχουμε 13 εκατομμύρια με ενταγμένα 33, αλλά βλέπουμε ότι θα προχωρήσει αρκετά. Τέλος του χρόνου θα πλησιάσουμε τα 17 εκατομμύρια, και εκτιμούμε ότι θα ξεπεράσουμε τα 20 εκατομμύρια στο τέλος του 2023. Θα υλοποιηθεί μεγάλο μέρος αυτών των παρεμβάσεων.

Ο θεματικός στόχος 5, μέτρα πρόληψης διαχείρισης κινδύνων από πλημμύρες, 7 ενταγμένες πράξεις, προμήθεια εξοπλισμού για πρόληψη και διαχείριση κινδύνων, 3 ενταγμένες πράξεις, και μια φορά προστασία εδαφών από διάβρωση. Βλέπουμε πάλι εδώ σε επίπεδο εντάξεων, συμβάσεων και πληρωμών οι 3 αυτές δράσεις πως εξελίσσονται. Η μεσαία πράξη, που έχει πολύ ενδιαφέρον, όπου υπάρχει μια σημαντική απόσταση μεταξύ των εντάξεων και των πληρωμών, οφείλεται στο ότι εδώ πέρα είναι προμήθειες εξοπλισμού, οι οποίες θα έχουν αποπληρωθεί και ολοκληρωθεί μέχρι το τέλος του '23 και ήδη ως το τέλος και αυτού του χρόνου θα έχουν μία σημαντική πρόοδο ακόμα.

Θεματικός στόχος 6, υδάτινοι πόροι, 23 ενταγμένες πράξεις, 5 πράξεις ανάδειξη πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς 2 ενταγμένες πράξεις για προστασία οικολογικού αποθέματος και 18 ενταγμένες πράξεις στα τοπικά ειδικά χωρικά σχέδια. Και εδώ βλέπουμε την εξέλιξη. Υπάρχει μια υστέρηση εδώ στο πρώτο, που αφορά μεταξύ πράσινο και μοβ δείκτη, που είναι εντάξεις συμβάσεις με πληρωμές, και επίσης ένταξης με συμβάσεις όσον αφορά τις υδρεύσεις. Είναι έργα τα οποία εντάχθηκαν το '21, δεν έχουν ακόμη φτάσει στο σημείο συμβάσεων. Πολλά από αυτά τα έργα είναι από αυτά που αναφέρθηκαν χθες το πρωί στην εξειδίκευση και στη μεταφορά στην επόμενη προγραμματική περίοδο. Επίσης εδώ έχουμε τη μεγάλη διαφορά μεταξύ εντάξεων και νομικών δεσμεύσεων και πληρωμών στο έργο της ενίσχυσης του τουριστικού προϊόντος. Έχουν υπογραφεί οι συμβάσεις σε ένα ποσοστό και πολύ σύντομα θα δούμε πληρωμές. Είναι ένα έργο που θα πάει επίσης στην επόμενη περίοδο.

Τα Τοπικά Ειδικά Χωρικά σχέδια ήταν λογικό, και το περιμέναμε ότι θα είχαν μια υστέρηση από την ένταξη στη σύμβαση και τις πληρωμές. Από τη μια οι συμβάσεις είναι μικρές, γιατί υπάρχουν μεγάλες εκππτώσεις, αλλά μένουν πολλά ακόμη να συμβασιοποιηθούν, και οι πληρωμές είναι πάρα πολύ πίσω. Τα περισσότερα, νομίζω εκτός της Σαμοθράκης που θα έχει ολοκληρωθεί τα υπόλοιπα ειδικά χωρικά σχέδια, θα χρηματοδοτηθούν στην επόμενη περίοδο είτε από αυτό το πρόγραμμα είτε από το Ταμείο Ανάκαμψης. Το θέμα είναι ότι υπάρχει τρόπος να χρηματοδοτηθούν και θα ολοκληρωθούν και θα προσφέρουν πολλά στην περιφέρειά μας.

Θεματικός στόχος 7, τα οδικά δίκτυα. Έχουμε τα γνωστά έργα, όπου αναφερθήκαμε στο Καβάλα-Δράμα. Υπάρχει ακόμη και το έργο Αρδάνιο-Μάνδρα, χρειάζεται να γίνουν κάποιες παρεμβάσεις ακόμη. Είναι σε εξέλιξη εργολαβία, παρακάμψης Προβατών. Είναι ο μόνος οικισμός, δηλαδή, από τον οποίο περνάει κανείς όταν κινείται σε αυτόν τον άξονα Αρδάνιο-Ορμένιο. Και οι ενδιαφέρουσες πάρα πολύ πράξεις βελτίωσης της οδικής ασφάλειας. Και φυσικά εδώ πέρα περιλαμβάνεται και το έργο του φυσικού αερίου, αναφέρθηκε ο περιφερειάρχης. Βλέπουμε εδώ πέρα στο πρώτο, που είναι οι άξονες οι οδικοί, έχουμε αυτό το gap, γιατί τώρα θα ξεκινήσει το έργο του Δράμα-Καβάλα, οπότε δεν έχει δώσει ακόμη πληρωμές. Το φυσικό αέριο χρειάζεται το χρόνο του ν' αρχίσει να δίνει σημαντικές πληρωμές. Αυτή τη στιγμή έχει δώσει μόνο 4 εκατομμύρια, αλλά είναι πάρα πολύ σημαντικό ότι έχουμε συμβάσεις παντού, όλα τα υποέργα του φυσικού αερίου προχωράνε, άλλοτε εύκολα, άλλοτε δύσκολα, αλλά προχωράνε. Άρα το αποτέλεσμα θα είναι να έχουμε φυσικό αέριο στην περιφέρειά μας, σ' αυτές τις μεγάλες πόλεις. Το έργο, με πρόσφατη

τροποποίηση του κανονισμού, θα μπορέσει να καταστεί συνεχιζόμενο στην επόμενη περίοδο. Άρα δεν έχουμε το πρόβλημα, αν θα προλαβαίναμε να το ολοκληρώσουμε εντός της επιλέξιμης περιόδου. Και πάμε στις στρατηγικές βιώσιμης αστικής ανάπτυξης. Εδώ θα υπάρξει στη συνέχεια μια πάρα πολύ ενδιαφέρουσα παρουσίαση ενός παραδείγματος πολύ πετυχημένου από τις 3 στρατηγικές, που έχουν υλοποιηθεί. αυτό της Δράμας. Εδώ σας δίνω, λοιπόν, μόνο τα γενικά στοιχεία. Οι 3 πόλεις που έχουν ενταχθεί, Αλεξανδρούπολη, Καβάλα, δράμα, έχουν 46 ενταγμένες πράξεις από τα σχέδια αυτά. Και οι 33 από αυτές που χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης έχουν προϋπολογισμό 18,9 εκατομμύρια ευρώ.

Και οι 13 πράξεις του ΕΚΤ, του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου, που συγχρηματοδοτούνται έχουν 1,8 εκατομμύρια ευρώ. Αυτές οι πράξεις στηρίζουν την ίδρυση και λειτουργία των θερμοκοιτίδων, που λειτουργούν τώρα και τα 3 επιμελητήρια, αυτές τις θερμοκοιτίδες είναι ενέργειες, στηρίζουν προγράμματα κατάρτισης ευάλωτων κοινωνικών ομάδων, συμπεριλαμβανομένων πάντοτε ΑΜΕΑ, σε ειδικότητες τουρισμού, πολιτισμού, γυναικείας επιχειρηματικότητας. Είναι πάρα πολύ ενδιαφέρουσες παρεμβάσεις, και βλέπουμε εδώ πώς εξελίσσονται τα 3 σχέδια βιώσιμης αστικής ανάπτυξης σε επίπεδο από πρόσκληση, ένταξη, σύμβαση και πληρωμές. Είναι αρκετά ικανοποιητική η εξέλιξη. Και έχουμε μετά την ολοκληρωμένη χωρική επένδυση τουρισμού-πολιτισμού ή πολιτισμού-τουρισμού, όπου και να το πούμε και τα 2 στηρίζονται και αλληλοσυνδέονται με πολλές ενδιαφέρουσες πράξεις, αναφέρθηκε ο κύριος περιφερειάρχης, μην χάσουμε χρόνο, εδώ πέρα βλέπουμε ότι οι νομικές δεσμεύσεις έχουν φτάσει στα 31 εκατομμύρια και 12 εκατομμύρια οι πληρωμές. Είναι σαφές ότι κάποιες από αυτές τις πράξεις, που ακόμη ίσως δεν έχουν και συμβάσεις, θα μεταφερθούν στην επόμενη περίοδο, όπου με μια επικαιροποίηση και μια έγκριση της συνεχιζόμενης στρατηγικής, η ολοκληρωμένη αυτή χωρική επένδυση θα προχωρήσει και θα δώσει εξαιρετικά αποτελέσματα στην οικονομία της περιφέρειας και στην κοινωνία.

Και πάμε τώρα στις υποδομές ανάπτυξης ανθρώπινου δυναμικού, στο επίπεδο ΕΤΠΑ και ενίσχυσης της κοινωνικής συνοχής, στο επίπεδο ΕΤΠΑ έχουμε τους 2 θεματικούς στόχους. Το ένα είναι για την παιδεία και το άλλο είναι για την υγεία. Έγιναν πολλές αναφορές και για τα 2 θέματα προηγουμένως. Έχουμε φτάσει αυτή τη στιγμή 66,61 εκατομμύρια ευρώ πληρωμές. Προχωράνε πολύ καλά αυτοί οι 2 θεματικοί στόχοι. 84,78% είναι ήδη πληρωμές επί των πόρων του προγράμματος. Οι υποδομές υγείας, οι οποίες αναβαθμίστηκαν είναι 60. Οι πράξεις, οι οποίες αναβάθμισαν υποδομές υγείας συν 60, και 2 υποδομές κοινωνικής φροντίδας.

Και όσον αφορά την το θεματικό στόχο 10, που αφορά την παιδεία, αναφέρθηκαν και προηγουμένως οι σημαντικές παρεμβάσεις που γίνονται σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης. Υπάρχει σε εξέλιξη αυτή την περίοδο και μια αναβάθμιση του εξοπλισμού επαγγελματικής εκπαίδευσης με μια ενταγμένη πράξη. Ήδη αρχίζουμε πλέον σιγά-σιγά να συμβασιοποιούνται και αυτές οι συγκεκριμένες προμήθειες, και θα έχουμε μια πολύ σημαντική αναβάθμιση σ' αυτό το κομμάτι της εκπαίδευσης. Εδώ βλέπουμε πάλι πώς κινούνται οι επιμέρους στόχοι, να μην καθυστερούμε.

Και πάμε πλέον στους πόρους του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου, στις δράσεις που επενδύονται αυτοί οι πόροι. Έχουν ενεργοποιηθεί 20 δράσεις και 87 ενταγμένες πράξεις. Εδώ πέρα οι πληρωμές έχουν ξεπεράσει τους πόρους του προγράμματος κατά 2%. Έχουμε 79,83 εκατομμύρια ευρώ πληρωμές. Θα συνεχίσουν κάποιες πληρωμές, είμαστε στο 102% θα συνεχίσουμε. Είναι υποχρεωτική πάντοτε για το κλείσιμο των προγραμμάτων μια υπερδέσμευση σε επίπεδο ταμείου. Και ένα σημαντικό μέρος πόρων, που αυτή τη στιγμή δαπανώνται, και ειδικά το '23, αφορούν τις δράσεις, οι οποίες εξειδικεύτηκαν το πρώι, και

 Ευρωπαϊκή Ένωση Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία	Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης	 ΕΣΠΑ 2014-2020 ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη
--	---	---

αφορούν το νέο πρόγραμμα, το πρόγραμμα της επόμενης περιόδου. Αναφερθήκαμε ήδη στις κατηγοριοποιήσεις των δράσεων, στις κατηγορίες των δράσεων που χρηματοδοτούνται. Οπότε να μην χάνουμε χρόνο γι' αυτό. Και εδώ πέρα βλέπουμε όλες αυτές τις πολλές δράσεις του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου. Τα πιο πολλά λεφτά είναι στις υπηρεσίες φροντίδας παιδιών. Είναι οι βρεφονηπιακοί σταθμοί, και επίσης πολλά χρήματα έχουν επενδυθεί στο ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό στα νοσοκομεία για την αντιμετώπιση της πανδημίας, και 10,83€, είναι οι 3 κορυφές που βλέπετε εδώ, για τη λειτουργία των κέντρων κοινότητας, που επίσης θα συνεχιστούν.

Η Τεχνική μας Βοήθεια στο ΕΤΠΑ 6 εκατομμύρια ευρώ με 29 ενταγμένες πράξεις, και του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου 525.000€, 7 ενταγμένες πράξεις. Αυτοί οι πόροι κάπως θα μειωθούν και θα μεταφερθούν σε άλλους άξονες. Και εδώ βλέπουμε τη συνολική εικόνα του προγράμματος, και αυτό είναι έτσι που αξίζει, για να μας μείνει. Πάνω είναι οι πόροι, οι οποίοι επενδύθηκαν, από τη δημόσια δαπάνη, που βλέπετε εδώ, 457 εκατομμύρια ευρώ. Αναγκάζεται να γίνει εξειδίκευση πολύ μεγάλη 973 εκατομμύρια, 975, οι πρόσκλησης, έτσι προχωράνε τα προγράμματα 915 εκατομμύρια οι εντάξεις. Και μετά αρχίζουν και μειώνονται οι νομικές δεσμεύσεις λόγω εκπτώσεων 677 εκατομμύρια. Αυτή τη στιγμή είμαστε στις πληρωμές, 358 εκατομμύρια, και θα πρέπει να ξεπεράσουμε, τουλάχιστον κατά 5%, τα 457 εκατομμύρια.

Σε ποσοστά είμαστε σε πληρωμές 78,4% στο τέλος του χρόνου. Και εδώ είναι μοιρασμένα στα 2 ταμεία, να μη σας κουράζω. Έτσι κι αλλιώς εδώ φαίνεται το 102% που ξεπεράσαμε, ήδη που κλείσαμε το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο. Στο τέλος του χρόνου οι δαπάνες μας εκτιμούμε ότι θα πλησιάσουν τα 391 εκατομμύρια ευρώ, δηλαδή θα κινηθεί το πρόγραμμα περίπου σε επίπεδο πληρωμών 82-85%. Είμαστε κάπου στο μέσο όρο, δηλαδή αυτή τη στιγμή σε σχέση με όλες, τις 13 περιφέρειες, το πρόγραμμα είναι στην έκτη θέση. Αλλά αυτό δεν έχει σημασία, το πρόγραμμα θα κλείσει κανονικά με στόχο να είμαστε περίπου από 105 έως 110% υπερδέσμευση.

Και εδώ πέρα απλώς κάνουμε μια αναφορά για την εκχώρηση που διαχειρίζεται η υπηρεσία. Από το ΥΜΕΠΕΡΑΑ οι πληρωμές αυτή τη στιγμή έχουν φτάσει τα 16,27 εκατομμύρια ευρώ, και τα 33,93 εκατομμύρια ευρώ είναι οι νομικές δεσμεύσεις. 1-2 έργα, όχι 1-2, ίσως και λίγο παραπάνω έργα, τα οποία δεν θα μπορέσουν να ολοκληρωθούν, θα τα συνεχίσει σαν phasing το αρμόδιο πρόγραμμα του Περιβάλλοντος. Εδώ πέρα πάλι, πώς μοιράζονται οι πόροι, πώς εξελίσσονται. Είναι 3 δράσεις οι οποίες προχώρησαν, ενεργοποιήθηκαν με πόρους του Ταμείου Συνοχής. Η πρώτη εδώ που βλέπετε είναι η διαχείριση βιοαποβλήτων, οι υποδομές διαχείρισης στη συνέχεια των στερεών αποβλήτων και η επεξεργασία αστικών λυμάτων που πάει αρκετά καλύτερα. Ευχαριστώ για την προσοχή σας. Τώρα δύο πράγματα ακόμη τα οποία πρέπει να κλείσουμε. Έχει υποβληθεί η ετήσια έκθεση του προγράμματος για το 2021, για την οποία έχει ενημερωθεί η Επιτροπή Παρακολούθησης. Αυτό είχαμε, νομίζω, σαν θέμα. Αν προκύψει κάτι άλλο, θ' αναφερθούμε στην πορεία. Σας ευχαριστώ.

Περιφερειάρχης Α.Μ.Θ. κ. Χρ. Μέτιος, Πρόεδρος:

Λοιπόν, συνεχίζουμε με την παρουσίαση προόδου υλοποίησης της στρατηγικής έξυπνης εξειδίκευσης, με την κα. Αθανασίου.

Στέλεχος Μονάδας Α' ΕΥΔ ΠΑΜΘ κα Κ. Αθανασίου:

 Ευρωπαϊκή Ένωση Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία	Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης	 ΕΣΠΑ 2014-2020 ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη
--	---	---

Καλησπέρα σε όλους. Είμαι η Ντίνα Αθανασίου από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης της Περιφέρειας. Θα σας παρουσιάσω την πορεία υλοποίησης της στρατηγικής έξυπνης εξειδίκευσης για την Περιφέρεια.

Η Περιφερειακή Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης συνδυάζει παρεμβάσεις επιχειρηματικότητας, καινοτομίας και τεχνολογίας. Ο άξονας προτεραιότητας 1 με τίτλο Βελτίωση της Ανταγωνιστικότητας της Τοπικής Οικονομίας, αποτελεί βασικό άξονα για την υλοποίηση της αναπτυξιακής στρατηγικής του επιχειρησιακού προγράμματος.

Από το σύνολο των πόρων της κοινοτικής συνδρομής στον άξονα ένα κατευθύνονται μέσω επενδύσεων σε τομείς που αναδεικνύονται από την Περιφερειακή Στρατηγική 100 εκατομμύρια. Ο θεματικός στόχος 1 αφορά στην ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας, και αποτελεί την περιφερειακή RIS. Η χρηματοδότηση ανέρχεται σε 7 εκατομμύρια ευρώ. Στο διάστημα από το 2017 έως το 2021 εκδόθηκαν συνολικά 5 προσκλήσεις, προέκυψαν μέσα από τη διαδικασία επιχειρηματικής ανακάλυψης, και αφορούν στους εξής 4 τομείς προτεραιότητας της περιφερειακής RIS, χημικά πολυμερή υλικά, λατομικά ορυκτά, παραγωγή ηλεκτρονικών και ηλεκτρολογικού εξοπλισμού, αγροδιατροφής.

Συνολικά εντάχθηκαν για χρηματοδότηση 45 πράξεις, προϋπολογισμού δημόσιας δαπάνης περίπου 7 εκατομμυρίων ευρώ, και συνολικού προϋπολογισμού, που συμπεριλαμβάνει την ιδιωτική συμμετοχή, περίπου 10 εκατομμύρια. Το ποσοστό ενίσχυσης των επιχειρήσεων κυμαίνεται από 65% έως 80%, ανάλογα με το άρθρο ενίσχυσης, την κατηγορία έρευνας και το είδος φορέα και συνεργασίας μεταξύ φορέων.

Τα επενδυτικά σχέδια αφορούν σε επιχειρήσεις με έδρα ή παράρτημα στην περιφέρεια, οι οποίες είτε αναθέτουν την έρευνα επί συμβάσεις σε ερευνητικά ιδρύματα, οι ερευνητές φυσικά πρόσωπα, είτε αναλαμβάνουν οι ίδιες την έρευνα. Στην επόμενη διαφάνεια βλέπετε τον πίνακα με τα στοιχεία ανά πρόσκληση και συνολικά, ως προς τον αριθμό ενταγμένων πράξεων, τον προϋπολογισμό και τις πληρωμές.

Πιο συγκεκριμένα, οι δράσεις που υλοποιήθηκαν αφορούν, μεταξύ άλλων, στην προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην έρευνα και την καινοτομία, ανάπτυξη δεσμών και συνεργειών μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων έρευνας και ανάπτυξης και του τομέα της ανώτατης εκπαίδευσης, τη μεταφορά τεχνολογίας, την τόνωση της ζήτησης, δικτύωση φορέων και την ανοικτή καινοτομία μέσω έξυπνης εξειδίκευσης. Έως σήμερα έχουν ολοκληρωθεί 11 επενδυτικά σχέδια. Η ολοκλήρωση των υπόλοιπων σχεδίων προβλέπεται έως το τέλος του 2023.

Εδώ παρουσιάζονται παραδείγματα επενδυτικών σχεδίων, που ολοκληρώθηκαν. Με τίτλο αξιοποίηση των παραπροϊόντων της επεξεργασίας μαρμάρου για τον εμπλουτισμό του τσιμέντου, υλοποιήθηκε στην Ξάνθη πράξη με δικαιούχο την Αλέξανδρος Α Ε. Η εταιρεία Αχαϊκά πλαστικά υλοποίησε το σχέδιο με τίτλο Biocover, καινοτόμα πολυμερικά φιλμ εδαφοκάλυψης και χαμηλού τούνελ, με ενσωματωμένα φυσικά παρασιτοκτόνα στην Κομοτηνή. Στη συνέχεια παραδείγματα επενδυτικών σχεδίων που βρίσκονται στη φάση υλοποίησης. Το επενδυτικό σχέδιο «Ανάσα» ανάπτυξη, κατασκευή συσκευής οπτικών αισθητήρων για την εκτίμηση της ποιότητας καυσίμων από την Πρίσμα ABEE στην Αλεξανδρούπολη. Η εταιρεία «Κτήμα Παυλίδης» στην Προσοτσάνη Δράμας υλοποιεί το «Παυλίδης Terroir», αξιοποίηση του μικροβιακού terroir των αμπελώνων για την ανάδειξη των ιδιαίτερων ποιοτικών χαρακτηριστικών των τοπικών οίνων. Και τέλος, η εταιρεία «Campus» της Εβροφάρμα το σχέδιο «Alter Milk», μελέτη εναλλακτικής διατροφής γαλακτοπαραγωγικών αγελάδων.

Σύμφωνα με την εγκύκλιο της Ειδικής Υπηρεσίας Στρατηγικής Σχεδιασμού και Αξιολόγησης που όρισε ότι πρέπει να συσταθούν φορείς παρακολούθησης των Περιφερειακών Στρατηγικών, με απόφασή της τον Μάρτιο του '19, η Περιφέρεια ΑΜΘ όρισε ως φορέα παρακολούθησης και αξιολόγησης στρατηγικής το Περιφερειακό Ταμείο Ανάπτυξης. Ο στόχος του μηχανισμού είναι η παροχή πληροφοριών σχετικά με τη φυσική και οικονομική υλοποίηση των παρεμβάσεων της RIS, τόσο προς τις δομές συντονισμού και διαχείρισης της RIS, όσο και προς τις δομές χάραξης, στρατηγικής και λήψης στρατηγικών αποφάσεων.

Τέλος, να αναφερθούμε στις προκλήσεις κατά την υλοποίηση. Η πανδημία και οι καθυστερήσεις που επέφερε, η διαχείριση των πράξεων μέσω του πληροφοριακού συστήματος κρατικών ενισχύσεων και η διαλειτουργικότητα με το ΟΠΣ υπήρξε μια πρόκληση και έκανε την όλη διαδικασία απαιτητική και χρονοβόρα, η έλλειψη τεχνογνωσίας ως ανάγκη για συνεχή εκπαίδευση και υποστήριξη, η έλλειψη εμπειρίας στη διαχείριση δράσεων καινοτομίας κρατικών ενισχύσεων από τους εμπλεκόμενους φορείς, η ανάγκη για περαιτέρω συντονισμό και συνεργασία εθνικών και περιφερειακών αρχών για την αποφυγή επικαλυπτόμενων δράσεων και προσκλήσεων, η ανάγκη για ενίσχυση της κουλτούρας συνεργασίας μεταξύ επιχειρήσεων και ερευνητικών ιδρυμάτων, με βασικό στόχο την αναζήτηση του βέλτιστου σχήματος για την επίλυση των πραγματικών αναγκών των επιχειρήσεων. Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας.

Περιφερειάρχης Α.Μ.Θ. κ. Χρ. Μέτιος, Πρόεδρος:

Ευχαριστούμε την κα. Αθανασίου. Τώρα μια πολύ σημαντική, έτσι θεωρώ παρουσίαση, από τον Δήμο Δράμας για τα ΒΑΑ, για την πρόοδο υλοποίησης των Στρατηγικών για τη Χωρική Ανάπτυξη. Ο κ. Καραμπατζάκης είναι καθηγητής στο Διεθνές Πανεπιστήμιο, επίκουρος καθηγητής και πρόεδρος του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Δράμας.

Εκπρόσωπος του Δήμου Δράμας κ. Δ. Καραμπατζάκης:

Καλησπέρα σας! Και εγώ με τη σειρά μου να ευχαριστήσω τον κύριο Περιφερειάρχη, τον Προϊστάμενο της Διαχειριστικής Αρχής για την πρόσκληση αυτή σήμερα. Να σας παρουσιάσουμε την εξέλιξη της Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης του δήμου Δράμας, με τον τίτλο που έχω δώσει «Από το σχεδιασμό στην εφαρμογή». Και με την ευκαιρία θα σας δείξω και το επόμενο βήμα, γιατί η ενημέρωση, ότι οι στρατηγικές αυτές θα έχουν μέλλον, την είχαμε πολύ νωρίς από το 2015, όταν επισκεπτόμασταν τις Βρυξέλλες, και έχουμε δουλέψει πάνω σε αυτό.

Η Δράμα, όπως γνωρίζετε, είναι στην ενδοχώρα της περιφέρειας, δεν διαθέτει δηλαδή θαλάσσιο μέτωπο. Επομένως τη στρατηγική μας ήταν μια καινοτόμα στρατηγική για το αστικό περιβάλλον σε μια πόλη που δεν της λείπει το νερό, αλλά δεν έχει αυτή την ομορφιά που έχει ίσως μια παραθαλάσσια πόλη.

Όπως θα δείτε, υπήρχαν 7 λόγοι, 6 + 1 προστιθέμενης αξίας για την περιοχή παρέμβασης. Όσοι από εσάς έχετε επισκεφτεί την πόλη μας, φυσικά σας προσκαλούμε να έρθετε, γιατί τα έργα είναι σε εξέλιξη, και όσοι από εδώ είχαμε βρεθεί το 2016 σε μια παρόμοια συνεδρίαση, θα γνωρίζετε ότι ο στόχος αυτής της παρέμβασης ήταν να δημιουργηθεί μια γέφυρα, μια πράσινη γέφυρα, μια βιοκλιματική γέφυρα, μεταξύ των 2, να το πούμε έτσι, πάρκων, του δημοτικού κήπου και του πάρκου της Αγίας Βαρβάρας, που διαθέτει η πόλη, και έχουν πηγαία νερά. Και ήταν τα τελευταία 15 χρόνια μια απαίτηση να αναβαθμιστεί αυτή εδώ η περιοχή, η οποία συγκεντρώνει έντονη δραστηριότητα, και, να το πούμε έτσι, επιχειρηματική και τουριστική για την πόλη, στην ουσία δηλαδή αποτελούσε την καρδιά της πόλης.

 Ευρωπαϊκή Ένωση Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία	Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης	 ΕΣΠΑ 2014-2020 ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη
--	---	---

Οι πυλώνες προτεραιότητας αυτής της παρέμβασης ήταν η ενίσχυση της λειτουργικότητας και της ελκυστικότητας στην περιοχή τη συγκεκριμένη, η προώθηση της βιώσιμης οικονομικής ανάπτυξης και ανταγωνιστικότητας, η ενδυνάμωση της κοινωνικής συνοχής σε μια περιοχή που είχε τέτοια θέματα, παρόλο που δεχόταν τόσο πολύ φορτίο και η βελτίωση του αστικού, δομημένου και φυσικού περιβάλλοντος.

Το εταιρικό μας σχήμα κατέληξε να είναι η αστική αρχή, ο δήμος Δράμας, το Επιμελητήριο Δράμας, εκπροσωπώντας την επιχειρηματικότητα, η Αναπτυξιακή Δράμας ως φορέας ο οποίος διαχειρίζεται Ολοκληρωμένες Χωρικές Επενδύσεις, αλλά έχει και μια παράδοση στην πόλη μας τα τελευταία 20 χρόνια επιτυχημένης υποστήριξης των επιχειρήσεων, το Διεθνές Πανεπιστήμιο της Ελλάδος, με το παράρτημα της Δασολογίας, που διαθέτει και έχει έδρα την πόλη μας, και από την πλευρά της κοινωνίας των πολιτών, δηλαδή τις μη κυβερνητικές οργανώσεις, στην Ένωση Κυριών Δράμας.

Στο σύνολό της η στρατηγική μας, ο συνολικός προϋπολογισμός είναι γνωστός, είναι περίπου στα 8,5 εκατομμύρια ευρώ διαθέτει 16 πράξεις, η πρώτη είναι η μεγαλύτερη, και αφορά στην ουσία την βιοκλιματική αναβάθμιση, η οποία είναι σε τελική φάση ολοκλήρωσης αυτήν εδώ τη στιγμή, έχει 3 υποέργα, στην ουσία έχει την ανάπτυξη, αλλά είχε και σοβαρά έργα υποδομών, δηλαδή είχε υπογειοποίηση σε μια δύσκολη περιοχή, νέα δίκτυα ύδρευσης αποχέτευσης. Καταφέραμε από προσπάθειες που ξεκίνησαν το 2015 και ευτυχώς ευόδωσαν, έχει περάσει και το αέριο από αυτή την περιοχή, γιατί δεν θέλαμε να έρθει αργότερα, αφού θα έχει ολοκληρωθεί η παρέμβαση.

Όπως βλέπετε, ήτανε με μια ομάδα πράξεων, μια ολοκληρωμένη προσέγγιση η οποία διέθετε για την εποχή που γράφτηκε το 2016, έργα τα οποία είχανε ιδιαίτερη έτσι καινοτομία.

Ν' αναφέρω το ψηφιακό σύστημα πολιτισμικής ταυτότητας που ήδη είναι εγκατεστημένη ο εξοπλισμός του projection mapping στην πόλη και τώρα φτιάχνεται content, έτσι ώστε να υποστηρίξει διάφορα τουριστικά έτσι προϊόντα που διαθέτει πολύ, αλλά και augmented reality, έχουμε και επαυξημένη πραγματικότητα, για να υποστηρίξει την περιήγησή του των επισκεπτών μέσα στην πόλη.

Να αναφέρω την έξυπνη επιχειρηματικότητα τόσο στην ανάπτυξη υποδομών, αλλά και στην υποστήριξη, εννοώ την επιτάχυνση νεοφυών ομάδων, το έξυπνο σύστημα παρακολούθησης κλιματικής αλλαγής, και όπως βλέπετε αυτή τη στιγμή, θα δείτε ότι από όλα τα μέλη του εταιρικού μας σχήματος υπάρχει δραστηριότητα. Έχουμε ένα κίτρινο σημαίκι. Την επόμενη εβδομάδα πιστεύουμε ότι και αυτό εδώ θα μπει σε φάση δημοπράτησης, έτσι ώστε να μπορέσουμε να το υλοποιήσουμε.

Από τη στιγμή που ξεκινήσαμε το 2014 και ήμασταν τυχεροί και δεχθήκαμε την Τεχνική Βοήθεια από JRC για το RIS 3, όντως ήτανε ένα μεγάλο σχολείο αυτό, ειδικά για μένα που ήμουνα νέος αυτοδιοικητικός, την περίοδο 2015-2016 η Τεχνική Βοήθεια από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή έδωσε πάρα πολλά εφόδια.

Ήταν ανταγωνιστικό το πλαίσιο των Στρατηγικών Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης και αυτό μας έδωσε αυτό που λέμε τον γόνιμο ανταγωνισμό, να δουλέψουμε και ν' ανταλλάξουμε και γνώσεις, αλλά και να φτιάξουμε όσο γίνεται καλύτερα σχέδια. Επομένως, αυτό βοήθησε να φτιαχτεί και η αστική ατζέντα της Δράμας, δηλαδή στην πόλη έχουμε μια αστική ατζέντα.

Αυτή που βλέπετε είναι η εικόνα του 2019 στην καρδιά είναι οι ΣΒΑΑ, αυτό που βλέπετε το πράσινο στην καρδιά της πόλης είναι η Στρατηγική Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης. Το μεγαλύτερο πλαίσιο, το πράσινο, είναι από το πρώτο ερευνητικό έργο που τρέξαμε με το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο για τα SUM, για τα

σχέδια βιώσιμης αστικής κινητικότητας. Βλέπετε, οι πράσινες διαδρομές, η Δράμα γενικά έχει και νερό και πολύ πράσινο, αλλά τώρα πάμε να το κάνουμε βιώσιμο, αλλά βλέπετε ότι έχουν σχηματιστεί πράσινες διαδρομές, που θα σας δείξω σε λίγο τι εξέλιξη θα έχουν, αλλά βλέπετε η παρέμβαση κάτω ενώνει και δημιουργεί αυτό το μεγάλο πυρήνα στο κέντρο της πόλης.

Άρα, όλη αυτή εδώ η προσπάθεια, προσπαθούμε με μίγμα, να το πω έτσι, χρηματοδοτικών εργαλείων, να την στηρίξουμε και να την εμπλουτίσουμε. Βλέπετε εδώ παραδείγματα από την ΟΧΕ Εγνατία, το Αράπ Τζαμί, το οποίο ήταν δημοτική περιουσία, και είναι σε καλό στάδιο τώρα αυτή τη στιγμή η αναστήλωση του. Και θα μου δώσετε και εγώ την ευκαιρία, βλέποντας αυτή την εικόνα, να σας δώσω πληροφορίες για μια άλλη πολύ θετική εξέλιξη που είχαμε κατά την διάρκεια αυτής εδώ της θητείας που έχουμε στη Δημοτική Αρχή της Δράμας, είναι ότι από το 2015 ξεκινήσαμε να έχουμε επικοινωνία και συνεργασία με χορηγούς. Και όσο και δύσκολο και να φαινόταν στην περίοδο της οικονομικής κρίσης, οι χορηγοί στάθηκαν στην πόλη. Ας πούμε ένα παράδειγμα, το Αράπ Τζαμί βρίσκεται 100μ. από ένα άλλο μνημείο, ένα άλλο τέμενος, το οποίο με ιδιωτικά χρήματα έχει αναστηλωθεί, είναι έτοιμο και θα αποτελέσει δηλαδή ένα δίπολο προσέλκυσης τουριστών. Αυτή τη στιγμή έχει φτάσει σε τέτοιο σημείο η συνεργασία με τους χορηγούς, έχουν αντιληφθεί πλήρως πώς δουλεύει ο μηχανισμός ο δημόσιος, και η χρηματοδότησης για μελέτες για ωρίμανση έργων είναι πολλών εκατομμυρίων, είναι εκατομμυρίων αυτή τη στιγμή δεν είναι 10.000€ και 20.000 €. Και θα στο δείξω λίγο στη συνέχεια.

Επομένως, βλέπετε, υπάρχει ένα μείγμα χρηματοδοτικών εργαλείων. Εδώ βλέπετε και πολλά ιδιωτικά έργα, που έχουν γίνει σε δημόσιο χώρο, και έχουν χρηματοδοτηθεί μελέτες, και έχουν εμπλουτιστεί εδώ, έτσι όπως βλέπουμε το χαρτί, δηλαδή, αν αυτός ο χάρτης είναι των 20, 25 30 εκατομμυρίων ευρώ, με τις καινούργιες μελέτες φτάσαμε τα 60-70 εκατομμύρια ευρώ. Εδώ είναι από την προηγούμενη συνάντηση, που όπως σας είπα, το 2016, που κάναμε ξενάγηση στο χώρο στον οποίο επικρατούσαν μόνο τα αυτοκίνητα. Είναι εδώ το εμπορικό, να το πούμε έτσι, κέντρο της Δράμας. Και βλέπετε πως είναι η εικόνα τον Μάιο ήδη με την εξέλιξη του έργου της ΣΒΑΑ, σε δύο κομμάτια από τις φωτογραφίες που είχαμε εκεί τις αναμνηστικές εκείνου του περιπάτου, και αυτές είναι χθεσινές. Δηλαδή, βλέπετε έχει αρχίσει και τοποθετεί το αστικός εξοπλισμός, έχει επανέλθει η ισορροπία στα καταστήματα, γιατί ταλαιπωρήθηκαν και λόγω του κορωνοϊού παρατάθηκε, να το πούμε έτσι, η εκτέλεση του έργου, και είχαμε κάποιες κάποια έτσι θέματα.

Αλλά βλέπετε ότι έχει αρχίσει ήδη και αλλάζει το τοπίο. Η ανάκτηση του δημόσιου χώρου είναι πάνω από το 50%. Δηλαδή, έχουν φύγει εκατοντάδες αυτοκίνητα και ο χώρος θα παραδοθεί στους πολίτες. Και ενώ για να πάμε από το ένα πάρκο στο άλλο, τα προηγούμενα χρόνια έπρεπε μια μητέρα με καροτσάκι να διασχίσει μια ορεινή περιοχή, να ανεβοκατεβαίνει τώρα έχει γίνει σε ένα επίπεδο και τα δύο πάρκα. Και επίσης ένα άλλο πολύ σημαντικό ήταν ότι, ενώ στο ένα πάρκο είχαμε το καλοκαίρι 27 βαθμούς Κελσίου και στο άλλο πάρκο 28, στο ενδιάμεσο είχαμε 33-35 βαθμούς. Επομένως, αναμένουμε όλα αυτά εδώ να τα κάνουμε πιο βιώσιμα στη συνέχεια.

Από τα περισσότερα έργα που έχουν γίνει θα διαλέξω κάποια. Το πρώτο είναι το δίκτυο διακυβέρνησης της Δράμας. Ήταν μια πρόταση από το Διεθνές Πανεπιστήμιο από το τμήμα Δασολογίας. Το τρέξαμε. Η ομάδα του πανεπιστημίου ήταν στα χαρακώματα κατά τη διάρκεια εκτέλεσης του κεντρικού έργου. Δέχθηκε πολλά παράπονα, δέχτηκε πάρα πολύ, να το πούμε έτσι, πληροφορία από τους επιχειρηματίες, από τους κατοίκους, και προσπάθησε να διαχειριστεί όλη αυτήν εδώ την ιστορία σε συνεργασία φυσικά και με τη δημοτική αρχή. Άρα είναι ένα έργο που είχε πάρα πολλά χρήσιμα συμπεράσματα, αυτό το έργο governance, και είναι ένα από αυτά που θα θέλαμε να το εξελίξουμε και στην επόμενη προγραμματική.

 Ευρωπαϊκή Ένωση Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία	Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης	 ΕΣΠΑ 2014-2020 ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη
--	---	---

Ένα δεύτερο έργο, που έχω επιλέξει είναι το σύστημα παρακολούθησης κλιματικής αλλαγής, είναι ένα σύστημα Internet of Things, το οποίο σχεδιάστηκε το 2016, υλοποιήθηκε αυτή τη στιγμή, λειτουργεί. Είναι στην περιοχή παρέμβασης, άρα θα μπορέσει να έχει κάποια κλιματικά δεδομένα παρελθόντων ετών, πριν δηλαδή την παρέμβαση, αλλά και να συνεχίσει να παρακολουθεί. Και αυτό είναι ένα σύστημα το οποίο θέλαμε να το εξελίξουμε. Επίσης, μεγάλο φορτίο, και ήδη δεχόμαστε έτσι επαίνους από διάφορες, να το πούμε έτσι, διοργανώσεις που γίνονται, είναι η ορθολογική διαχείριση των αστικών απορριμμάτων, που έχει καταλήξει σε δράσεις ευαισθητοποίησης του κοινού, έχει καταλήξει σ' έναν οδηγό τον οποίο μοιράζεται σε σχολεία αλλά και σε ενδιαφερόμενους, και φυσικά, έχει και αστικό εξοπλισμό, από την άποψη ότι δοκιμάσαμε για πρώτη φορά, όχι για πρώτη φορά στην πόλη, αλλά σε μεγαλύτερο βαθμό την τοποθέτηση υπόγειων 24 υπόγειων κάδων για τη συλλογή απορριμμάτων, και αναμένουμε από εκεί να πάρουμε τα πρώτα συμπεράσματα και να δούμε πώς θα εφαρμοστεί στο υπόλοιπο της πόλης.

Ένα άλλο πολύ σημαντικό θέμα είναι η διαχείριση αστικού πρασίνου. Είναι γενικότερα η ενσωμάτωση 2 πληροφοριακών συστημάτων στις υποδομές και στις υπηρεσίες του δήμου. Ένα από αυτά τα παραδείγματα είναι το πράσινο μας. Έχει καταγραφεί όλο το πράσινο. Βλέπετε ότι μπορούμε να πάμε μέσα στην πόλη, να δούμε σε κάθε περιοχή πόσα δέντρα υπάρχουν, να πάμε πάνω στο δέντρο και να δούμε όλα τα στοιχεία για το δέντρο, αν είναι σε καλή κατάσταση, αν χρειάζεται κοπή, και φυσικά αυτό το σύστημα είναι μια βάση δεδομένων GIS, η οποία μπορεί να ενημερώνεται.

Κλείνοντας με τα έργα αυτή της πρώτης ενότητας βλέπουμε ότι έχουν φτιαχτεί υποδομές στην περιοχή του κτιρίου της του Επιμελητηρίου της Δράμας και υπάρχουν τώρα, τρέχει ο τέταρτος κύκλος. Άρα είναι αυτά τα αποτελέσματα πλέον. Δηλαδή, στέλνουμε τους φοιτητές με ιδέες να μπουν στη διαδικασία και όλοι γνωρίζουμε, τι μπορούμε να επιτύχουμε από αυτό και με τι ποσοστά, εννοώ, και ευελπιστούμε να έχουμε καινούργιες επιχειρήσεις σύντομα.

Τώρα το σημαντικό είναι ότι αυτή τη στιγμή, έχοντας αυτά όλα σε εξέλιξη, και γνωρίζοντας και το καινούργιο πρόγραμμα, τον τελευταίο ενάμιση χρόνο δουλεύουμε τη νέα μελέτη, το νέο όραμα είναι μια ευγενική χορηγία της Reycap της οικογένειας Αποστολίδη, μιας σημαντικής βιομηχανίας υψηλής τεχνολογίας, που έχουμε στην πόλη. Επομένως, σε συνεργασία με το Δήμο Δράμας, ο χορηγός έχει φέρει το γραφείο Foster and partners από το Λονδίνο και μελετά την πόλη, σε συνεργασία και με τη με το αρχιτεκτονικό γραφείο της κα. Παγκάλου, η οποία έχει κάνει τους κήπους στο Νιάρχος, έχει σχεδιάσει τους κήπους των Νιάρχος, και έχει σχεδιάσει και αρκετούς κήπους στη Δράμα.

Γι' αυτό σας είπα υπήρχαν πολλά έργα, τα οποία έχουν γίνει από '19 στην αστική ατζέντα. Στο λύκειο αρρένων της Δράμας οι κήποι είναι σχεδιασμένοι από την κα. Παγκάλου. Επομένως αυτή τη στιγμή θα σας δείξω γρήγορα πλέον το καινούργιο όραμα. Βλέπετε, είναι ο άξονας της εθνικής Αμύνης στην πόλη, που καταλήγει στον σιδηροδρομικό σταθμό, που είναι ένας από τους μεγαλύτερους της οθωμανικής περιόδου στην διαδρομή εδώ πέρα μέχρι την Αλεξανδρούπολη. Και γενικότερα είναι στο νέο αστικό της Δράμας, με επίκεντρο φυσικά να γειτνιάσει και να αναβαθμίσει εκεί που έγινε η πρώτη επενδύσεις ΣΒΑΑ, να συνεχίσει δίπλα. Θα το δούμε αυτό. Βλέπετε ότι οι αρχιτέκτονες από το γραφείο ξεκίνησαν με ιστορικά στοιχεία για το πώς ήταν η οδός και όλη αυτή η περιοχή και ο δημοτικός κήπος, φυσικά, και έγιναν έτσι οι πρώτες προτάσεις.

Αυτή τη στιγμή έχουμε τις προμελέτες, πριν από δύο εβδομάδες παραλάβαμε, και προχωράμε τώρα σε τεύχη δημοπράτησης. Βλέπετε, αυτή είναι η καινούργια εικόνα της πλατείας, δυστυχώς δεν είχα drone, για

να σας φέρω την τωρινή, αλλά αυτή θα είναι η νέα εικόνα της πλατείας της Δράμας, η οποία γειτνιάζει με την σημερινή παρέμβαση, που σας έδειχνα πριν, και με το δημοτικό κήπο. Ο δημοτικός κήπος, τώρα είναι από άλλη άποψη. Βλέπετε τη δημιουργία ενός τοπόσημου στην πόλη, έτσι ώστε να είναι αναγνωρίσιμο και να αρχίσει να δημιουργείται ταυτότητα. Γίνονται ειδικές μελέτες σε όλα τα επίπεδα, από υποδομές μέχρι και φωτισμό. Αυτός είναι ο δημοτικός κήπος, βλέπετε, οι πράσινες διαδρομές πώς, και από το βρετανικό γραφείο, έχουν και αυτές αποτυπωθεί στο σχεδιασμό τους στο νέο μας πλέον δημοτικό κήπο, ο οποίος θα έχει μια διαφορετική τελείως σχεδίαση με τον υφιστάμενο. Βλέπετε εδώ κάποιες εικόνες από τον αστικό χώρο, από τον αστικό εξοπλισμό.

Είμαστε μια πόλη, που μαζί με την Καβάλα, εξορύσσεται η μεγαλύτερη ποσότητα μαρμάρου στη χώρα. Επομένως έχουμε μεγάλη τεχνογνωσία στο μάρμαρο. Και τόλμησα, όπως και το 2016, να κρατήσω μερικές φωτογραφίες. Άρα, εχθές πήγα και έβγαλα μια φωτογραφία αυτής της διαδρομής, όπως είναι σήμερα, και όπως θέλουμε να είναι το 2030, δηλαδή αυτό θα προσπαθήσουμε να επιτύχουμε αυτή την Προγραμματική Περίοδο. Και εδώ μια ακόμα άλλη άποψη μιας γωνίας, αυτή τη στιγμή έτσι την πλατεία μας, δίπλα στο νέο τοπόσημο δηλαδή.

Και κλείνοντας, επειδή γνωρίζετε ότι η Δράμα είναι η πόλη των Χριστουγέννων, είναι η πόλη που ξεκίνησε τις χριστουγεννιάτικες εκδηλώσεις στη χώρα, είναι και ο δήμαρχος εδώ, σας προσκαλούμε στη φετινή Ονειρούπολη, και σας ευχαριστούμε πάρα πολύ για την προσοχή σας.

Περιφερειάρχης Α.Μ.Θ. κ. Χρ. Μέτιος, Πρόεδρος:

Στην Ονειρούπολη θα έρθουμε. Αλλά είστε στην πρωτοβουλία των σχεδιασμών για τις βιώσιμες αστικές αναπλάσεις, και μπράβο. Μακάρι να συνεχίσουν έτσι, να συνεχιστεί, και να συνεχίσουν έτσι και άλλες πόλεις. Συνεχίζουμε με τον κ. Παπούδη για την ενημέρωση και την πρόοδο υλοποίησης της στρατηγικής για την πληροφόρηση και την επικοινωνία του προγράμματος.

Στέλεχος Μονάδας Α' ΕΥΔ ΠΑΜΘ κ Ι. Παπούδης:

Καλησπέρα σας. Είμαι ο Γιάννης Πάπουδης, Υπεύθυνος Επικοινωνίας της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης και μαζί θα δούμε το την πορεία της Στρατηγικής Πληροφόρησης και Επικοινωνίας την περίοδο 2014-2020.

Πριν ξεκινήσω την παρουσίαση, θα ήθελα να τρέξουμε όσο γίνεται γρήγορα τις διαφάνειες, έτσι ώστε να καταχραστώ ενάμιση λεπτό από τον χρόνο σας, να δείξουμε ένα πολύ όμορφο βίντεο, που φτιάξαμε στα πλαίσια των δράσεων επικοινωνίας το διάστημα που μεσολάβησε από την προηγούμενη Επιτροπή Παρακολούθησης.

Όλες οι δράσεις επικοινωνίας, που κάνουμε σαν Ειδική Υπηρεσία, είναι σε εφαρμογή της Στρατηγικής Επικοινωνίας, που είχαμε εγκρίνει την πρώτη Επιτροπή παρακολούθησης, πίσω το 2015. Το θεσμικό πλαίσιο, με βάση το οποίο λειτουργήσαμε, ήταν οι διάφοροι νόμοι, οι κανονισμοί της περιόδου 2014-2020. Στόχο είχαμε να προβληθεί το περιεχόμενο και η εξέλιξη του προγράμματος, και να αναδείξουμε το ρόλο της κοινότητας στη χρηματοδότηση των Αναπτυξιακών Προγραμμάτων, που έλαβαν χώρα.

Τι έχει γίνει από την επιτροπή παρακολούθησης έως σήμερα, από το 2019, δηλαδή, και ένθεν. Η υπηρεσία μας έχει συμμετοχή στα κοινωνικά δίκτυα, δημιούργησε από το 2018 σελίδες στο Facebook και στο YouTube.

 Ευρωπαϊκή Ένωση Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία	Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης	 ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη
--	---	--

Μέσα από τη σελίδα μας στο Facebook και βλέπουμε ένα print screen του πώς είναι σήμερα η σελίδα μας, περιέχονται βασικά στοιχεία, ανακοινώσεις και προωθητικό υλικό για τις δράσεις της Ειδικής Υπηρεσίας. Σήμερα η σελίδα μετράει περίπου 1900 ακόλουθους και στο προσεχές διάστημα ευελπιστούμε να αυξηθούν ιδιαιτέρως με τις δράσεις που προγραμματίζουμε για το 2023.

Στο κανάλι μας στο YouTube έχουμε το υλικό από τις διάφορες δράσεις που υλοποιούμε τώρα, αλλά και από προηγούμενες περιόδους, έχουμε ενημερωτικά βίντεο, εκπαιδευτικές τηλεδιασκέψεις, τεχνικές συναντήσεις. Επίσης στο κανάλι μας στο YouTube μεταδίδεται σήμερα η Επιτροπή Παρακολούθησης live και αριθμεί περίπου 1.800 προβολές.

Στο μεσοδιάστημα έχουμε παράξει διαφημιστικά αντικείμενα, έντυπα για το ευρύ κοινό, τα οποία διανεμήθηκαν στις διάφορες δράσεις που έχουμε υλοποιήσει.

Σε ετήσια βάση έχουμε τη λειτουργία Call Center και γραφείου πληροφόρησης στην υπηρεσία μας. Απαντώνται ερωτήματα, παρέχονται διευκρινίσεις μέσω mail, μέσω τηλεφωνημάτων και οποιουδήποτε άλλου πρόσφορου μέσου, γιατί η Διαχειριστική έχει την ευθύνη για τις παρεμβάσεις των Διαρθρωτικών Ταμείων στην περιφέρειά μας, ενημερώνει για τις ευκαιρίες χρηματοδότησης, τους όρους επιλεξιμότητας, τη διαδικασία και τις προθεσμίες, καθώς και τα κριτήρια επιλογής των πράξεων που θα χρηματοδοτηθούν.

Σημαντικό εργαλείο μας είναι η ιστοσελίδα της υπηρεσίας. Η γνωστή πιστεύω σε όλους μας www.eydamth.gr. Εκεί κάποιος μπορεί να βρει τα πλήρη κείμενα των προσκλήσεων, τον κατάλογο με τα ενταγμένα έργα, τα διάφορα δελτία τύπου και νέα και ανακοινώσεις, οδηγίες, εκδηλώσεις και τα βασικά κείμενα του προγράμματος και χρήσιμα έγγραφα, νομοθεσία, εγκύκλιοι.

Τώρα, το 2009, ενδεικτικές δράσεις επικοινωνίας ήταν η συμμετοχή της υπηρεσίας μας στην έκθεση KAVALA EXPO. Το 2020 έχουμε την ημερίδα για θέματα δημοσιότητας στην Ξάνθη τον Φεβρουάριο του 2020. Έχουμε 3 ημερίδες με θέμα την παρουσίαση δράσεων κρατικών ενισχύσεων στη Δράμα, στην Καβάλα και στην Κομοτηνή. Και κάπου εκεί μας πρόλαβε η πανδημία, και οι δράσεις σιγά-σιγά δια ζώσης έχουν περιοριστεί.

Μια πάρα πολύ σημαντική δράση επικοινωνίας ήταν το 2020 η συμμετοχή στην ευρωπαϊκή καμπάνια «EU in my Region» με το έργο της ανάπλασης της παραλιακής ζώνης της Αλεξανδρούπολης, προωθήθηκε υλικό, δημιουργήθηκαν μακέτες. Βλέπουμε εδώ το προωθητικό υλικό το οποίο δημιουργήθηκε και στα πλαίσια αυτής της καμπάνιας, έχει φτιαχτεί και ένα πολύ όμορφο βίντεο με τον παραολυμπιονίκη Δημοσθένη Μιχαλεντζάκη της Αλεξανδρούπολης, το οποίο το οποίο θέλω να δούμε στο τέλος της παρουσίασης μου.

Το 2021, με αφορμή τα 20 χρόνια από την λειτουργία της Ειδικής Υπηρεσίας, δημιουργήθηκαν βίντεο, ένα για κάθε Περιφερειακή Ενότητα, με τα έργα τα οποία έχουν υλοποιηθεί στα πλαίσια των 3 προγραμματικών περιόδων, 2000-2006, 2007-2013 και 2014-2020, έχει δημιουργεί επικοινωνιακό υλικό για τις δράσεις διάφορες δράσεις κρατικών ενισχύσεων.

Και σιγά-σιγά επιστρέφουμε στην κανονικότητα, η Υπηρεσία μας συμμετείχε στις 2 εκθέσεις στο τέλος χρονιάς, του 2022, στη Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης φέτος τον Σεπτέμβριο και στην KAVALA EXPO τον Οκτώβριο.

Επίσης, η Υπηρεσία σχεδιάζει και υλοποιεί ετησίως επιλεγμένες δράσεις δημοσιότητας. Και ως εκ τούτου προτείνονται οι δράσεις για το 2023 στον αμέσως επόμενο πίνακα.

 Ευρωπαϊκή Ένωση Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία	Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης	 ΕΣΠΑ 2014-2020 ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη
--	---	---

Εδώ θα πρέπει να αναφερθεί ότι για τις δράσεις του 2023, το μεγαλύτερο μέρος αυτών θα καλυφθεί από έναν ανάδοχο, καθώς η υπηρεσία που προέβη σε έναν διεθνή ανοιχτό διαγωνισμό παροχής υπηρεσιών, έτσι ώστε ο ανάδοχος να αναλάβει δράσεις πληροφόρησης επικοινωνίας, να κάνει το δημιουργικό σχεδιασμό και την παραγωγή πρωτότυπου οπτικοακουστικού υλικού. Θα έχουμε 14 βίντεο και 14 διαφορετικά spots με έργα που υλοποιήθηκαν την περίοδο 2014-2020 σ' όλη την περιφέρεια. Θα έχουμε ένα σχεδιασμό και υλοποίηση πλάνου μέσω και θα έχουμε και την υλοποίηση του προγράμματος προβολής σε κλασικά μέσα ενημέρωσης αλλά και σε διαδικτυακά. Η σύμβαση με τον ανάδοχο πρόκειται να υπογραφεί το αμέσως προσεχές διάστημα και θα έχει διάρκεια 12 μήνες.

Άρα, για το 2023, προγραμματίζουμε σαν υπηρεσία να τρέξουμε τις δράσεις τις οποίες θεωρούμε ότι ήταν επιτυχημένες το προηγούμενο διάστημα και μπορούμε να τις υλοποιήσουμε και φέτος και το 2023, συγγνώμη, όπως είναι οι ιστοσελίδες μας, το Call Center, το γραφείο πληροφόρησης, να συμμετέχουμε στην καμπάνια EU in my Region το 2023 με ένα νέο έργο, να συμμετέχουμε στις εκθέσεις, τόσο στις τοπικές όσο και στην Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης το 2023. Η διοργάνωση συνεδρίων σεμιναρίων και εκδηλώσεων, έτσι ώστε να ενισχύσουμε και να ενημερώσουμε για την πορεία του προγράμματός μας, είτε δια ζώσης είτε διαδικτυακά, ανάλογα με το αντικείμενο. Και εδώ περνάμε στις δράσεις που λέγαμε πριν, θα έχουμε στο μεγαλύτερο μέρος του 2023 προβολή στα μέσα. Μετά έχουμε μια καμπάνια με 3 κύματα ενημέρωσης για την πορεία υλοποίησης του προγράμματος 2014-2020 στην τηλεόραση, στο ραδιόφωνο, στον Τύπο και καταχώριση σε διαδικτυακούς τύπου.

Παράλληλα θα έχουμε και τις παραγωγές οι οποίες απαιτούνται, τα βίντεο τα οποία σας έλεγα στην αρχή της παρουσίασης, και, τέλος, θα έχουμε μια ενεργή παρουσία στα social media μέσω της σελίδας μας στο Facebook. Τέλος, εκτιμώ ότι θα έχουμε και μια έρευνα κοινού στο τέλος του 2023 για να δούμε την αναγνωσιμότητα που θα έχει το πρόγραμμά μας σε σχέση και να γίνει σύγκριση με την προηγούμενη μέτρηση που έχουμε στα χέρια μας. Σας ευχαριστώ πάρα πολύ για την προσοχή σας.

(βίντεο)

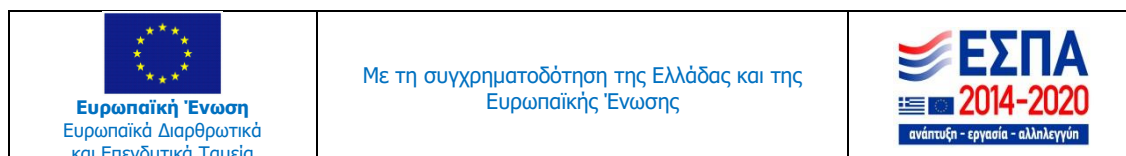
Περιφερειάρχης Α.Μ.Θ. κ. Χρ. Μέτιος, Πρόεδρος:

Έχει ενδιαφέρον νομίζω να εξετάσουμε αν μπορεί η Επιτροπή Παρακολούθησης να πραγματοποιείται νωρίτερα, να είναι πριν το τέλος της χρονιάς, για να είναι στην παραλία της Αλεξανδρούπολης η έξοδος για δείπνο. Ναι, παρακαλώ.

Εκπρόσωπος Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων – ΕΣΠΑ κ. Ι. Φίρμπας:

Καταρχήν, συγχαρητήρια και ευχαριστούμε για την παρουσίαση. Ήτανε πάρα πολύ ενδιαφέρουσα και είναι φανερό ότι δεν κάθεστε, παρά τις δυσκολίες της πανδημίας και ότι κάθε χρόνο όλο και κάτι ενδιαφέρον γίνεται.

Επειδή με βάση την παρουσίαση κατάλαβα ότι στο επόμενο διάστημα αναθέτεται και, οδεύοντας προς την ολοκλήρωση της τρέχουσας Προγραμματικής Περιόδου, ένας Σύμβουλος Δημοσιότητας και από την παρουσίαση είδα ότι στοχεύετε, μάλλον αποκλειστικά όπως φαίνεται τουλάχιστον σαν απολογισμό του 2014-2020, θα σας έλεγα να σκεφτείτε, δικιά σας δουλειά είναι, απλά έτσι σαν συνάδελφος, την κατά το δυνατόν, χωρίς να υπερβαίνει την στόχευση για ενημέρωση του προγράμματος που φεύγει, τις νύξεις και αναφορές για το πρόγραμμα που έρχεται. Γιατί ξέρω και μας παρουσιάζετε σήμερα ότι θα ενεργοποιήσετε και τη δράση της Τεχνικής Βοήθειας, αλλά επειδή συνήθως όλα αυτά μέχρι να βρούμε ανάδοχο και μέχρι να

μπορέσουμε να αναθέσουμε, ενδέχεται να χάσετε έναν απαραίτητο χρόνο που στη γλώσσα της επικοινωνίας και της στόχευσης της επικοινωνίας του ΕΣΠΑ δεν έχει να κάνει με τον απολογισμό, αλλά έχει να κάνει με την το δικαίωμα του πολίτη να γνωρίζει και να ενημερώνεται για τις ευκαιρίες που έχει, θα σας πρότεινα να δείτε με τον ανάδοχο της επικοινωνίας το συνδυασμό, διότι δεν έχετε κανένα πρόβλημα κανονιστικά.

Για να σας εντυπωσιάσω, σας λέω ότι το άρθρο 36 του γενικού κανονισμού προβλέπει ότι η Τεχνική Βοήθεια δεν κοιτάει ούτε ταμεία ούτε χρόνο, οπότε έχετε την ευχέρεια να κάνετε κάτι σαν, θυμάστε τη διαφήμιση με το Jonny Walker, η μέρα φεύγει Jonny Walker έρχεται, το ΠΕΠ 2014-2020, το 2021-2027 έρχεται.

Καλή επιτυχία, καλή συνέχεια της στην πάρα πολύ καλή δουλειά κάνετε και επίσης στο εξαιρετικό έργο, γιατί το περπάτησα, είχα την ευκαιρία. Είναι στολίδι. Συγχαρητήρια.

Περιφερειάρχης Α.Μ.Θ. κ. Χρ. Μέτιος, Πρόεδρος:

Εξαιρετική και η ιδέα που προτείνετε. Και νομίζω είναι εύκολο. Και εξάλλου και πολλά έργα είναι συνεχιζόμενα, επομένως θα κουμπώσει, νομίζω, πιο έτσι, καλύτερα θα κουμπώσει. Συνεπώς είστε σύμφωνοι; Εγκρίνουμε την τις ενέργειες επικοινωνίας του προγράμματος για το 2023; Εγκρίνεται λοιπόν και το πρόγραμμα επικοινωνίας για το 2023 και συνεχίζουμε. Ο κύριος Ιωαννίδης, ενημέρωση για θέματα αξιολόγησης.

Στέλεχος Μονάδας Α' ΕΥΔ ΠΑΜΘ κ Χ. Ιωαννίδης:

Αυτές οι παρουσιάσεις ήταν καταπληκτικές. Η δικιά μου είναι, γράφω 5 σειρούλες. Τι να πω τώρα, είμαι πολύ ολίγος. Θα ήθελα όμως παρόλα αυτά να ευχαριστήσω την ΕΥΣΕΚΤ και τις Επιτελικές Δομές των Υπουργείων που μας βοήθησαν να στήσουμε αυτές τις δομές. Επίσης να ευχαριστήσω την Επιτροπή που δέχτηκε να συνεχίσουν αυτές οι δομές, κάτι που είναι για μας πάρα πολύ σημαντικό. Και να πούμε λίγα πράγματα για αυτές τις δομές, μάλλον για την αξιολόγηση που έγινε.

Η αξιολόγηση έγινε σε όλη την χώρα με μεθοδολογία από την ΕΥΣΕΚΤ. Λοιπόν, μεθοδολογικά αξιοποιήθηκαν δευτερογενείς πηγές, απαντήθηκαν ερωτηματολόγια, γίναν συναντήσεις focus groups και κάποιες συνεντεύξεις με στελέχη της Περιφέρειας.

Το ποιοι αξιολογήθηκαν είναι αυτές οι 4 κατηγορίες, τα κέντρα κοινότητας, τα 22, δηλαδή με 8 παραρτήματα Ρομά, οι 3 Δομές Σίτισης, τα Κέντρα Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων, τα Κέντρα Δημέρευσης και Ημερήσιας Φροντίδας Ατόμων με αναπηρία και 3 Στέγες Υποστηριζόμενης Διαβίωσης που δεν ήταν μέσα στις υποχρεώσεις μας και, εν πάση περιπτώσει, δεν θα αναφερθώ σε αυτές.

Είχαν θετικό πρόσημο και αυτές οι αξιολογήσεις. Τα κέντρα κοινότητας, σαν βασικά ευρήματα, η στελέχωσή τους χαρακτηρίστηκε σαν ικανοποιητική. Παρόλα αυτά, κάθε φορά που πάμε, σε εμάς γκρινιάζουν ότι δεν έχουν αρκετό προσωπικό γιατί έχουν πάρα πολλές υπηρεσίες. Άρα λοιπόν, εμείς θα βλέπαμε μια πρόταση που έγινε από πολλά κέντρα κοινότητας έξω από την αξιολόγηση να εγκρίνουμε ένα διοικητικό στέλεχος, αν είναι δυνατόν, να αναλάβει τις δουλειές του front desk, για να μπορέσουν οι επιστήμονες που δουλεύουν εκεί να βγουν στην κοινότητα, νομίζουμε ότι θα είναι σημαντικό. Οι ίδιοι οι εργαζόμενοι ζήτησαν εξειδικευμένο προσωπικό γιατί τους ζητούνται υπηρεσίες που δεν τις έχουμε εμείς, όπως εκπαιδευτικοί ειδικής αγωγής. Και επίσης έχουν πρόβλημα με την εξυπηρέτηση των ωφελουμένων σε απομακρυσμένες περιοχές, πράγμα που σημαίνει ότι χρειάζονται μέσο μετακίνησης ώστε να μπορούν να πηγαίνουν στον

 Ευρωπαϊκή Ένωση Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία	Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης	 ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη
--	---	--

πολίτη και όχι ο πολίτης στις υπηρεσίες. Αυτό βγήκε από όλες τις κουβέντες που κάνουμε συχνά με τα κέντρα κοινότητας, αλλά και από την αξιολόγηση τελικά, που ήταν αντικειμενική, ήταν τρίτος αξιολογητής.

Βασική υπηρεσία είναι η πληροφόρηση και η παραπομπή σε προγράμματα πρόνοιας και κοινωνικής ένταξης. Αυτό δεν είναι κάτι που εμάς μας αρέσει. Θα προτιμούσαμε, δηλαδή, αυτή τη δουλειά της πληροφόρησης, να την κάνει ένα στέλεχος διοικητικό, και οι επιστήμονες, δηλαδή οι Κοινωνιολόγοι, οι Ψυχολόγοι, οι Κοινωνικοί Λειτουργοί, οι Παιδαγωγοί να ασχοληθούν με παρέμβαση στην κοινότητα. Οι ωφελούμενοι είναι πολύ ικανοποιημένοι ή αρκετά ικανοποιημένοι για τις υπηρεσίες που λαμβάνουν. Αυτό, όμως, που βλέπουμε εμείς είναι ότι τα Κέντρα Κοινότητας μπορούν να προσφέρουν πολύ περισσότερες υπηρεσίες, μπορούν να το απογειώσουν, δηλαδή το μαγαζί. Αλλά δεν είναι εύκολο αυτό γιατί δεν προλαβαίνουν. Είναι υποχρεωμένοι να δίνουν τα επιδόματα, το ΚΕΑ, έχουν πάρα πολλές δουλειές με εισαγγελικές παραγγελίες, πρέπει να πάνε παιδάκια σε ιδρύματα στη Θεσσαλονίκη, χάνεται χρόνος. Εν πάση περιπτώσει, είναι η εικόνα. Δεν ξέρω τι ακριβώς πρέπει να κάνουμε για να βελτιώσουμε την κατάσταση. Σίγουρα ένας διοικητικός θα έκανε δουλειά και ίσως ένα μεταφορικό μέσο.

Λοιπόν, οι Δομές Σίτισης. Οι Δομές Σίτισης είναι μαγειρεία όπου παρασκευάζονται γεύματα τα οποία πηγαίνουν στην πόρτα του ωφελούμενου. Αυτή είναι η διαφορά της επαρχίας από την Αθήνα ή τη Θεσσαλονίκη δεν έρχεται κάποιος να φάει σε εμάς, του πηγαίνουμε εμείς το φαΐ στο σπίτι. Αυτό δεν είχε προβλεφθεί, δηλαδή δεν είχαν, δεν είχε προβλεφθεί στο σχεδιασμό γιατί είχαν όλοι στο μυαλό τους τις Δομές Σίτισης του κέντρου της Αθήνας, τις Δομές Σίτισης των αστέγων, ας πούμε. Εμείς έχουμε τελείως διαφορετικό κοινό. Οπότε αναγκάζονται οι Δήμαρχοι να παραχωρούν αυτοκίνητα είτε από το Βοήθεια στο Σπίτι είτε το δικό τους αυτοκίνητο για να μεταφέρουν τα γεύματα στα σπίτια, και τα οποία πρέπει να είναι κάθε μέρα, 5 μέρες τη βδομάδα, και την Παρασκευή και για το σαββατοκύριακο στέλνουν. Άρα υπάρχει θέμα μεταφοράς. Το λένε αυτοί, το βλέπουμε και εμείς, δεν είναι κάτι που χρειαζόμασταν την αξιολόγηση για να το δούμε. Η αξιολόγηση όμως μας έδωσε το στοιχείο ότι είναι ικανοποιημένοι και αρκετά ικανοποιημένοι. Οπότε να δούμε πώς θα λύσουμε τα άλλα θέματα.

Επίσης θέλω να πω ότι δεν είναι μόνο οι φτωχοί, είναι πολλοί οι φτωχοί, εννοώ άνθρωποι που έχουν σαν μόνο χαρακτηριστικό τη φτώχεια. Είναι γέροντες που δεν μπορούν να μαγειρέψουν, δεν βασίζονται να ανάψουν την κουζίνα. Τους πηγαίνουμε φαΐ στο σπίτι, είναι άνθρωποι με ειδικές ανάγκες που δεν έχουν οικογένεια και αυτούς πρέπει να τους φροντίσουμε. Είναι μεγάλη πίεση στους δήμους δηλαδή.

Τα ΚΗΦΗ, Κέντρα Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων, μοιάζει να είναι επαρκώς στελεχωμένες. Έτσι λέμε. Συνήθως είναι ένας μάγειρας, ένας βοηθός μάγειρα, και μια γενικών καθηκόντων. Εντάξει. Συγγνώμη, συγγνώμη, έκανα λάθος. Ήμουν πίσω στις Δομές Σίτισης, με συγχωρείτε. Τα ΚΗΦΗ έχουν νοσοκόμες, είναι γύρω στα 4 άτομα, που όμως δυστυχώς, εκτός από την περίπτωση της Δράμας, δεν έχουν υψηλό βαθμό εκπαίδευσης και αυτό είναι ένα πρόβλημα. Αυτό είναι ένα πρόβλημα που το διαπιστώνουμε εμείς, στην αξιολόγηση δεν βγήκε, δεν φάνηκε γιατί είναι πολύ δύσκολο στον αξιολογητή να πουν ότι ίσως, ας πούμε, φάνηκε κάπου ότι χρειάζονται κάποια εκπαίδευση. Υπάρχει όμως εμείς πιστεύουμε ότι υπάρχει ανάγκη να ανεβάσουμε το επίπεδο γιατί αυτό το είδαμε στην δομή της Δράμας, όπου εμπλέκονται κοινωνικοί λειτουργοί που είναι part time η δουλειά τους, οι γυμναστές, ό,τι μπορούν να φανταστούν, φωνάζουν κόσμο και το ΚΗΦΗ εκεί είναι περιζήτητο, δηλαδή περιμένουν ουρά για να πάνε τους παππούδες. Κι εμείς εκεί θα πάμε τελικά.

Λοιπόν, υπήρχε πρόβλημα πρόσβασης σε μια δομή κατά την διάρκεια της αξιολόγησης. Μεγάλος αριθμός ωφελούμενων επιθυμεί να προστεθεί υπηρεσία μεταφοράς. Αυτό δεν έχει προβλεφθεί πουθενά, παρόλα αυτά βρίσκει τον τρόπο ο Δήμος της Δράμας και με ένα λεωφορειακι που έχει από μια άλλη δομή περνάει και μαζεύει τους παππούδες. Αυτό δεν ξέρω κατά πόσο θα μπορούσαμε να το αλλάξουμε. Εκεί τρώνε, πίνουν, κοιμούνται μέχρι το απόγευμα που έρχονται να τους πάρουν οι δικοί τους. Φυσικά, είναι λογικό, βελτιώσεις σε υποδομές και εξοπλισμούς θα βελτιώσουν όλη την κατάσταση και επειδή το ΚΗΦΗ της Δράμας είναι εκεί που το χτίσαμε εμείς σαν Περιφέρεια στην προηγούμενη περίοδο και είναι μοντέρνο, έχει γυμναστήρια, έχει τα πάντα, βλέπουμε τη διαφορά με τα άλλα 2 ΚΗΦΗ που παλεύουν με τα μέσα που έχουν. Αν δηλαδή μπορούσαμε να εξοπλίσουμε κάπως με κάποιο τρόπο να έχουμε καλύτερο περιβάλλον, θα ήταν πολύ καλά.

Τέλος, τα κέντρα διημέρευσης, δεν ξέρω κατά πόσο ξέρετε πώς λειτουργούν, δεν είναι ΚΔΑΠ ΑΜΕΑ, είναι ένα επίπεδο παραπάνω. Έχουνε στελέχη επιστημονικά, έχει πολλούς κόσμος, είναι επαρκής, κρίνεται επαρκής, επιτυγχάνονται οι στόχοι. Βέβαια, πάντα γκρινιάζουν για καλύτερες υποδομές. Δυστυχώς, υποδομές, δεν μπορούμε να βοηθήσουμε και πολύ. Υπάρχει και κάτι περίεργο εκεί. Είχαμε πολλές παρατηρήσεις από τα ερωτηματολόγια των φροντιστών που δώσαμε στους φροντιστές να υπάρχει διασύνδεση με τις τοπικές υπηρεσίες απασχόλησης, ώστε αφού εγώ μπορώ να αφήνω το παιδί μου που έχει πρόβλημα στο ΚΕΔΗΦ, τώρα θέλω και δουλειά, να του βρούμε και δουλειά. Μπορεί να φαίνεται λίγο αστείο, αλλά είναι αναγκαίο τελικά ναι, γιατί όχι; Δηλαδή, θα μπορούσαμε να στραφούμε και σε μια βοήθεια προς εκείνη την κατεύθυνση. Να ασχοληθούμε και λίγο, δηλαδή με τους φροντιστές, σαν γενική ιδέα. Εντάξει, θέλουνε καλύτερη ενημέρωση και πληροφόρηση και βέβαια, πιο συγκεκριμένα, θέλουν λογοθεραπευτή και προσωπικό βοηθό, δηλαδή προωθούνε μέσα από τα ερωτηματολόγια που δώσαμε την ιδέα του προσωπικού βοηθού. Αυτά. Ευχαριστώ πολύ.

Περιφερειάρχης Α.Μ.Θ. κ. Χρ. Μέτιος, Πρόεδρος:

Συνεχίζουμε με παρεμβάσεις. Ναι, βεβαίως, κύριε.

Εκπρόσωπος Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων – ΕΣΠΑ κ. Ι. Φίρμπας:

Έχω μια πολύ σοβαρή ερώτηση. Ποιο είναι το όριο για να χαρακτηριστεί κάποιος παππούς; Είπες οι παππούδες. Δεν μπορεί να μην υπάρχει. Και εκεί επιλεξιμότητα θα υπάρχει. Μπορώ να το παίξω αν χρειαστεί; Θα πάω στη Δράμα που είναι καλοφτιαγμένο.

Περιφερειάρχης Α.Μ.Θ. κ. Χρ. Μέτιος, Πρόεδρος:

Σημασία έχει να γίνει κατανοητό αυτό το οποίο λέμε, οπότε ο Μάκης αυτά χρησιμοποιεί. Λοιπόν, παρεμβάσεις Εθνικής Αρχής Συντονισμού επί οριζοντίων θεμάτων. Ποιοι θα μιλήσουν;

Εκπρόσωπος των Ειδικών Υπηρεσιών της Εθνικής Αρχής Συντονισμού – ΕΥΣΣΑ κ. Ι. Δημητρίλος:

Καλησπέρα και πάλι από εμένα. Λοιπόν. Θα κάνω μια ουσιαστική επανάληψη των πρωινών παρουσιάσεων. Θα μιλήσουμε βέβαια για την αξιολόγηση τώρα εδώ, για τους δείκτες και το κλείσιμο στο πλαίσιο του κλεισίματος των προγραμμάτων 2014-2020. Και μια πολύ μικρή παρέμβαση για την αναθεώρηση των κανονισμών, για τον κανονισμό CARE που είναι γνωστό ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει προβεί σε αναθεώρηση των Κανονισμού 1303/13 και 223/2014 με στόχο τη μεγαλύτερη ευελιξία για την αντιμετώπιση των προσφυγικών ροών.

 Ευρωπαϊκή Ένωση Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία	Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης	 ΕΣΠΑ 2014-2020 ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη
--	---	---

Μέσα στις τροποποιήσεις που έγιναν προκειμένου να διευκολυνθεί η χρήση των πόρων της συνοχής για την αντιμετώπιση αυτών των ροών από την Ουκρανία σε όλα τα Ευρωπαϊκά κράτη, με τον κανονισμό FAST CARE, τον 2039/22, τροποποιήθηκαν οι Κανονισμοί 1303/13 1060/21, δίνοντας κάποιες δυνατότητες που είναι εξαιρετικά σημαντικές και ενδιαφέρον και το πρόγραμμα της Ανατολικής Μακεδονίας και όλες τις διαχειριστικές αρχές των προγραμμάτων. Στο πλαίσιο αυτών των τροποποιήσεων που έγιναν στον Κανονισμό 1061/21, προβλέπεται ότι έργο της Προγραμματικής Περιόδου 2014-2020 το οποίο είχε λάβει απόφαση ένταξης στο πλαίσιο της τρέχουσας περιόδου πριν από τις 29/06/22 και εφόσον είχε προϋπολογισμό πάνω από 1 εκατ. Ευρώ, μπορεί να γίνει να τμηματοποιηθεί, να γίνει έργο phasing, όπως το λέμε, και να μπορέσει να χρηματοδοτηθεί και στην περίοδο 2021-2027 εφόσον συντρέχουν κάποιες συγκεκριμένες προϋποθέσεις. Ποιες είναι αυτές;

Κατ' αρχήν, να αντιστοιχεί σε κατηγορία παρέμβασης που είναι στο Παράρτημα 1 του Κανονισμού για το οποίο στην επόμενη διαφάνεια θα δούμε ότι προστέθηκαν κάποια πεδία παρέμβασης που έχουν σημασία για τη χρήση τους στο πλαίσιο του κλείσιματος των προγραμμάτων του 2014-2020. Μπορεί να διαχωριστεί, μια άλλη προϋπόθεση είναι να μπορεί να διαχωριστεί σε 2 φάσεις με σαφή διαδρομή ελέγχου, όπως ισχύει για όλα τα έργα phasing. Οι δαπάνες που θα δηλωθούν στην περίοδο 2021-2027 θα πρέπει να αφορούν, φυσικά, μόνο τη δεύτερη φάση, και εννοείται ότι υπάρχει υποχρέωση να ολοκληρωθεί εντός της περιόδου 2021-2027. Ποια είναι τα πεδία παρέμβασης τώρα που προστέθηκαν στον Κανονισμό 1060, στο Παράρτημα 1 του Κανονισμού 1060/21 και τα οποία, υπενθυμίζω, αφορούν μόνο έργα που θα γίνουν phasing, τμηματοποιημένα; Δεν μπορεί δηλαδή κάποιο καινούργιο έργο εννοείται να ενταχθεί, αλλά εφόσον γίνει phasing, τα πεδία παρέμβασης που βλέπετε στη διαφάνεια, 183, έργα ΧΥΤΑ, 184, έργα για την αποθήκευση και διανομή ηλεκτρισμού, 185, έργα για την αποθήκευση, μεταφορά και διανομή φυσικού αερίου, έργα αεροδρομίων το 186, και το 187, συνεχιζόμενες δράσεις παραγωγικών επενδύσεων σε μεγάλες επιχειρήσεις που συνδέονται με την οικονομία χαμηλών εκπομπών άνθρακα. Αυτά τα θέτουμε για να είναι σε γνώση της Διαχειριστικής και φυσικά και είναι χρήσιμο να γνωρίζουν τα μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης.

Και πάμε στην επόμενη παρουσίαση. Για την αξιολόγηση. Να πούμε για τους δείκτες και το κλείσιμο του πλαισίου επίδοσης και μετά θα τελειώσουμε, θα ολοκληρώσουμε, θα ολοκληρώσω τις παρουσιάσεις μου με την αξιολόγηση στο πλαίσιο της νέας περιόδου. Πάμε να δούμε λίγο κάποια θέματα για τους δείκτες και το κλείσιμο του προγράμματος περιόδου 2014-2020 και το πλαίσιο επίδοσης.

Είναι θέματα που έχουν ξαναπαρουσιαστεί σε επιτροπές, αλλά είναι χρήσιμο τώρα που βρισκόμαστε στο κλείσιμο κοντά να τα γνωρίζουμε και να ξέρουμε τι έρχεται. Έχουμε καταρχήν την υποχρέωση υποβολής της τελικής έκθεσης υλοποίησης των προγραμμάτων που πρέπει να υποβληθεί μέχρι 15/02/2025. Σε ό,τι αφορά τα ταμεία ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΕΚΤ και φυσικά για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας ως τις 31/05/2024.

Στην τελική έκθεση, σε ό,τι αφορά τους δείκτες τώρα, θα πρέπει να περιλαμβάνονται, όπως και σε προηγούμενες εκθέσεις και σε άλλες περιόδους, οι επιτευχθείσες τιμές των δεικτών εκροών, οι οποίες αναφέρονται σε επιτεύξεις οι οποίες έχουν γίνει μέχρι ουσιαστικά την ημερομηνία υποβολής τελικής έκθεσης, αλλά η ολοκλήρωση του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου, γνωρίζουμε όλοι, ότι είναι στο τέλος του 2023. Ενδεχόμενη τώρα στην τελική έκθεση υλοποίησης απόκλιση από τους στόχους που είχαν τεθεί που φτάνει το 20% ή το προσπερνάει θα πρέπει να υπάρχει μια τεκμηρίωση στο πρόγραμμα γιατί έχει συμβεί αυτό. Αυτό ισχύει για όλους τους δείκτες εκροών.

Για το πλαίσιο επίδοσης τώρα και τους δείκτες του πλαισίου επίδοσης, με βάση τον Κανονισμό, εάν και εφόσον έχουμε επίτευξη κάτω του 65%, δύναται να υπάρχουν, δίνει ο Κανονισμός, δηλαδή, αναφέρει με σαφήνεια ότι μπορεί να γίνουν δημοσιονομικές διορθώσεις, υπό συγκεκριμένες βέβαια προϋποθέσεις, και μιλάμε φυσικά μόνο για δείκτες εκροών γιατί η διαχείριση εκροών είναι στο πλαίσιο επίδοσης. Θυμίζω ότι στην τρέχουσα περίοδο όλοι οι δείκτες είναι πλαισίου επίδοσης, στην νέα περίοδο, 2021-2027, αλλά τώρα στην τρέχουσα περίοδο είναι συγκεκριμένοι δείκτες εκροών που έχουν μπει σε επίπεδο άξονα κατηγορίας περιφέρειας.

Τώρα, για τις πράξεις που υλοποιούνται σε 2 φάσεις, εννοείται ότι οι δείκτες, η επίτευξη των δεικτών θα αφορά τις εκροές που επιτεύχθηκαν για την περίοδο που αναφέρεται στο 2014-2020, για αυτό το στάδιο. Οι λοιπές εκροές θα αναφερθούν στη νέα περίοδο. Και για τις μη λειτουργικές πράξεις ισχύει πάλι το ίδιο. Θα πρέπει να αναφέρονται οι εκροές που πράγματι επιτεύχθηκαν και αν και εφόσον δεν έχουν επιτευχθεί οι εκροές, η τιμή στο δείκτη θα είναι μηδέν. Γνωρίζουμε όλοι και ειδικά για τις μη λειτουργικές πράξεις, ότι οι εκροές για τις δράσεις, για τις πράξεις αυτές θα αξιολογηθούν μετά τις 15/02/2027, που είναι και η καταληκτική ημερομηνία στην οποία τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν ολοκληρώσει το φυσικό αντικείμενο και το οικονομικό των έργων αυτών.

Πάμε να θυμηθούμε λίγο, τα έχουμε ξαναπεί, ας τα ξαναπούμε άλλη μια φορά, πλησιάζει το κλείσιμο, να θυμηθούμε στο πλαίσιο επίδοσης τότε έχουμε επιτυχία και τότε έχουμε σοβαρή αποτυχία. Επιτυχία έχουμε όταν σε ένα πλαίσιο επίδοσης που αφορά άξονα ταμείο κατηγορία περιφέρειας έχουμε 2 δείκτες.

Επιτυχία θεωρείται όταν οι στόχοι έχουν επιτευχθεί, αν κάθε δείκτης έχει πετύχει τουλάχιστον 85% της τιμής του στόχου. Σοβαρή αποτυχία τώρα έχουμε αν οποιοσδήποτε από αυτούς τους 2 δείκτες, όταν μιλάμε το πλαίσιο έχει 2 δείκτες εκροών, έχει αποτύχει να καλύψει τουλάχιστον το 65% της τιμής στόχου. Στις περιπτώσεις που ένα πλαίσιο επίδοσης έχει περισσότερες από δύο δείκτες εκροών, γιατί υπάρχουν αρκετές τέτοιες περιπτώσεις, επιτυχία θεωρείται όταν οι στόχοι έχουν επιτευχθεί, αν όλοι οι δείκτες εκτός από έναν μόνο έχουν πετύχει το 85% και ο επιπλέον έχει πετύχει το 75% της τιμής στόχου, και σοβαρή αποτυχία τουλάχιστον 2 από αυτούς τους δείκτες έχουν αποτύχει να καλύψουν τουλάχιστον το 65% της τιμής στόχου.

Για τις περιπτώσεις σοβαρής αποτυχίας επίτευξης των στόχων στο τέλος της προγραμματικής περιόδου, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το είπαμε και πριν, μπορεί να προβεί σε δημοσιονομικές διορθώσεις, αλλά δεν επιβάλλονται αυτές όταν η ενδεχόμενη αποτυχία μπορεί να οφείλεται είτε σε κοινωνικοοικονομικούς ή περιβαλλοντικούς παράγοντες, σε σημαντικές αλλαγές των οικονομικών και περιβαλλοντικών παραγόντων, σε λόγους ανωτέρας βίας που επηρεάζουν την υλοποίηση του προγράμματος. Είναι θέματα που θα κριθούν εκείνη τη στιγμή.

Βέβαια για το πρόγραμμα τώρα που μιλάμε δεν έχουμε τέτοιο θέμα. Φάνηκε στη συνάντηση χθες. Δεν τίθεται θέμα πλαισίου επίδοσης, απλά ενημερώνουμε τα μέλη συνολικά για το τι γίνεται για όλα τα προγράμματα, τι ισχύει.

Άλλοι εξωτερικοί παράγοντες που συνεισφέρουν στην αποτυχία επίτευξης των στόχων και οι οποίοι μπορεί να επηρεάσουν τη σοβαρή υλοποίηση του προγράμματος θα εξετάζονται με ad hoc, μεμονωμένα κατά περίπτωση, και σε τέτοιες περιπτώσεις υπάρχει δυνατότητα, δίνει ο Κανονισμός τη δυνατότητα το ποσοστό διόρθωσης της να μειωθεί μέχρι και 50%, ανάλογα με την εκτίμηση της σημασίας της συμβολής αυτών των παραγόντων. Αυτά για τους δείκτες και το κλείσιμο. Και να ολοκληρώσω με κάποια θέματα που έχουν να κάνουν με την αξιολόγηση στο πλαίσιο της τρέχουσας περιόδου.

 Ευρωπαϊκή Ένωση Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία	Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης	 ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη
--	---	--

Εκπρόσωπος της Επιτελικής Δομής ΕΣΠΑ Υπουργείου Παιδείας & Θρησκευμάτων, Τομέας Παιδείας, κ. Α. Παπασακελλαρίου:

Συγγνώμη να ρωτήσουμε κάτι για το κλείσιμο των προγραμμάτων

Εκπρόσωπος των Ειδικών Υπηρεσιών της Εθνικής Αρχής Συντονισμού – ΕΥΣΣΑ κ. Ι. Δημητρέλος:

Ναι, ναι.

Εκπρόσωπος της Επιτελικής Δομής ΕΣΠΑ Υπουργείου Παιδείας & Θρησκευμάτων, Τομέας Παιδείας, κ. Α. Παπασακελλαρίου:

Σακελλαρίου Άγγελος από την Επιτελική του Παιδείας. Έχουμε 2 απορίες σχετικά οι οποίες μάλλον δεν έχουν απαντηθεί και έχουν ανακύψει από κάποιες άλλες Διαχειριστικές Αρχές. Υπάρχουν κάποιες πράξεις οι οποίες είναι με μοναδιαίο κόστος και κάποιες Διαχειριστικές Αρχές των ΠΕΠ περιμένουν συγκεκριμένες οδηγίες για το πώς θα κλείσουν αυτές οι πράξεις που είναι με μοναδιαίο κόστος. Εκεί πέρα βασικά η ανησυχία τους είναι ότι τα δελτία δήλωσης δαπανών τα οποία έχουν δηλωθεί σε σχέση με τις χρηματοδοτήσεις έχουν διαφορά. Οπότε τι γίνεται σε αυτή την περίπτωση; Για εμένα προσωπικά, εγώ τους εξήγησα ότι ήταν από την πλευρά τη δικιά μας δεν βλέπουμε να χρειάζονται καινούργιες οδηγίες, αλλά πρέπει να έχουνε γίνει και ερωτήματα όπως από την Ήπειρο και την Θεσσαλία, το οποίο γνωρίζω, και δεν ξέρω αν υπάρχει και άλλη Διαχειριστική που έχει κάνει.

Εκπρόσωπος των Ειδικών Υπηρεσιών της Εθνικής Αρχής Συντονισμού – ΕΥΣΣΑ κ. Ι. Δημητρέλος:

Κοιτάξτε, αυτό που ξέρω είναι ότι να υπάρχουν και οδηγίες για το κλείσιμο των προγραμμάτων, έτσι κι αλλιώς σίγουρα θα υπάρχουν συγκεκριμένες οδηγίες, μπορείτε να τα υποβάλετε και ηλεκτρονικά ενδεχόμενα ερωτήματα και να τα δούμε σαν Εθνική Αρχή Συντονισμού συνολικά.

Εκπρόσωπος της Επιτελικής Δομής ΕΣΠΑ Υπουργείου Παιδείας & Θρησκευμάτων, Τομέας Παιδείας, κ. Α. Παπασακελλαρίου:

Και το δεύτερο που έχουμε σαν ανησυχία, άμα είναι να υποβάλλουμε και για αυτό ερώτημα, είναι ότι ορισμένες πράξεις του τομεακού, δεν αφορά τα ΠΕΠ, θα αφορά τα ΠΕΠ από την επόμενη προγραμματική, έχουνε και μη επιλέξιμες δαπάνες μέσα, οι οποίες μη επιλέξιμες δαπάνες τεχνικά πλέον στο ΟΠΣ μέσα δεν έχουνε, δεν έχει γίνει κάποια ενέργεια από τις Διαχειριστικές Αρχές έχουν υποβληθεί κανονικά οι δαπάνες, αλλά δεν έχουν εγκριθεί.

Εκπρόσωπος των Ειδικών Υπηρεσιών της Εθνικής Αρχής Συντονισμού – ΕΥΣΣΑ κ. Ι. Δημητρέλος:

Εντάξει, εφόσον είναι μη επιλέξιμες, προφανώς δε θα συμπεριληφθούν στο αίτημα.

Εκπρόσωπος της Επιτελικής Δομής ΕΣΠΑ Υπουργείου Παιδείας & Θρησκευμάτων, Τομέας Παιδείας, κ. Α. Παπασακελλαρίου:

Ναι, εφόσον δεν έχουν εγκριθεί, όμως, τεχνικά δεν μπορεί να υποβληθεί τεχνικό δελτίο ολοκλήρωσης. Οπότε είναι ένα θέμα το οποίο πρέπει να αντιμετωπιστεί και αυτό.

Εκπρόσωπος των Ειδικών Υπηρεσιών της Εθνικής Αρχής Συντονισμού – ΕΥΣΣΑ κ. Ι. Δημητρέλος:

Ωραία, επειδή προχωράμε στο κλείσιμο, έτσι κι αλλιώς θα υπάρξουν οδηγίες και θα υπάρχει και εγκύκλιος για το κλείσιμο των προγραμμάτων και θα υπάρχουν και σαφείς οδηγίες που θα μπορέσετε, που θα τις

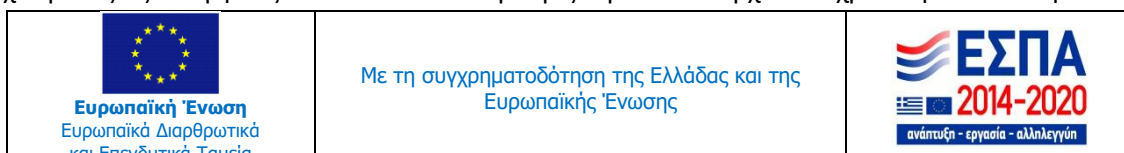
αντιμετωπίσουμε συνολικά. Εσείς μπορείτε να υποβάλλετε τα ερωτήματα ηλεκτρονικά στην Εθνική Αρχή Συντονισμού και στην ΕΥΣΑ και στην ΕΥΣΕΚΤ, και ευελπιστούμε ότι στην πορεία θα λυθούν όλα. Είναι μια μεγάλη διαδικασία το κλείσιμο, έτσι κι αλλιώς.

Να προχωρήσω για την αξιολόγηση. Για την αναθεώρηση των σχεδίων αξιολόγησης, να ενημερώσω τα μέλη της Επιτροπής και τη Διαχειριστική, που το ξέρει ήδη από χθες την τεχνική συνάντηση, ότι μόλις έχει υποβληθεί από την ειδική υπηρεσία στρατηγικής συνολική αξιολόγηση σε έγγραφο εργασίας που δίνει κατευθύνσεις στις Διαχειριστικές Αρχές για την αναθεώρηση των σχεδίων αξιολόγησης, για τη σύνδεση των αξιολογήσεων, θα αναφερθώ λίγο πιο μετά, για τη διάδοση των αποτελεσμάτων των αξιολογήσεων της τρέχουσας περιόδου του 2014-2020. Έχει ήδη σταλεί χθες υπογεγραμμένο στις Διαχειριστικές Αρχές.

Οδεύοντας λοιπόν προς την ολοκλήρωση της Προγραμματικής Περιόδου 2014-2020, οι Διαχειριστικές Αρχές θα πρέπει να εκτιμήσουν σε πρώτη φάση το τι κάνουν με τα σχέδια αξιολόγησης που έχουν ήδη αυτή τη στιγμή ως εγκεκριμένα και αν αυτά τα σχέδια αξιολόγησης παραμένουν επίκαιρα, λαμβάνοντας υπόψη κάποια συγκεκριμένα θέματα που είναι σημαντικά για να μπορέσουν να δουν εάν θα πρέπει να προχωρήσουν σε αναθεώρηση των σχεδίων, είτε, μπορεί να είναι η αλλαγή της λογικής παρέμβασης και η προσθήκη ή διαγραφή ειδικών στόχων σε συνέχεια αναθεωρήσεων των προγραμμάτων που έγιναν, να λάβουν υπόψη την πορεία υλοποίησης του ισχύοντος χρονοπρογραμματισμού των αξιολογήσεων των προγραμμάτων, την αναθεώρηση από μέρους Διαχειριστικών Αρχών του αριθμού, του είδους και του περιεχομένου των αξιολογήσεων που περιλαμβάνονται στα υφιστάμενα εγκεκριμένα σχέδια αξιολόγησης, και να λάβουν υπόψη κάποιους παράγοντες που θα χρειαστεί, την υποστήριξη των αναθεωρήσεων καθώς και του επιτυχούς κλεισίματος των ΕΠ που μπορεί να τους κάνει να χρειάζονται νέες αξιολογήσεις, την ανάγκη επανεξέτασης και αναμόρφωσης του περιεχομένου των δελτίων ταυτότητας των αξιολογήσεων σε ό,τι αφορά συστατικά στοιχεία της, όπως η μέθοδος, η διάρκεια και ο προϋπολογισμός. Ειδικά για τις πραγματοποιηθείσες και για τις υπό εκπόνηση αξιολογήσεις, είναι προφανές και αναφέρεται και αναλυτικά και τις οδηγίες που έχουν σταλεί, ότι στο σχέδιο αξιολόγησης θα πρέπει να παραμείνουν οι αξιολογήσεις που έχουν ήδη ολοκληρωθεί είτε εκπονούνται. Και προφανώς θα πρέπει να γίνουν και οι απαραίτητες προσαρμογές στα δελτία ταυτότητας αξιολόγησης. Επιπλέον, θα ενσωματωθούν τυχόν πραγματοποιηθείσες αξιολογήσεις που δεν είχαν περιληφθεί στο υφιστάμενο εγκεκριμένο σχέδιο αξιολόγησης. Θα πρέπει να ενσωματωθούν και γίνουμε συστατικό των σχεδίων. Υπάρχουν κάποιες οριζόντιες αξιολογήσεις που έχουν γίνει και θα εμπίπτουν στις ανωτέρω περιπτώσεις και θα πρέπει να συμπεριληφθούν. Αυτές φαίνονται εδώ στη διαφάνεια.

Η αξιολόγηση των δράσεων εναρμόνισης οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής που έγινε στο ΕΠΑΝΑΔΕΔΒΜ και στα περιφερειακά προγράμματα το 2018 και το 2019 και οι οποίες έχουν ολοκληρωθεί, οι αξιολογήσεις των κοινωνικών δομών. Μια μελέτη αξιολόγησης λειτουργίας των δομών υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας στα περιφερειακά προγράμματα και στο πρόγραμμα Μεταρρύθμισης Δημοσίου Τομέα, που και αυτή έχει ολοκληρωθεί. Οι αξιολογήσεις αυτές, θα πρέπει να συμπεριληφθούν τα συμπεράσματά τους και να συμπεριληφθούν σαν περιεχόμενο των σχεδίων. Η αξιολόγηση δράσεων Ειδικής Αγωγής. Η αποτίμηση εφαρμογής των Χωρικών Εργαλείων στην Ελλάδα για την προγραμματική περίοδο 2014-2020, καθώς και η αποτίμηση της επίδρασης των πόρων του ΕΣΠΑ στη στήριξη της επιχειρηματικότητας την περίοδο της πανδημίας, η οποία βρίσκεται υπό εκπόνηση.

Για ό,τι αφορά τον προγραμματισμό αξιολογήσεων που έρχονται που μέχρι το τέλος της περιόδου, εδώ τώρα έχουμε τις αξιολογήσεις επιπτώσεων που γνωρίζουμε ότι υπάρχει υποχρέωση να εκπονηθούν.

Συνίσταται και αναφέρεται και στο έγγραφο εργασίας να εξεταστεί η πιθανότητα ομαδοποίησης αυτών των αξιολογήσεων. Είτε να εκπονηθεί μια συνολική αξιολόγηση επιπτώσεων για κάθε πρόγραμμα στο οποίο θα αποτιμάται συνολικά η συμβολή στους ειδικούς στόχους του Προγράμματος, είτε να εκπονηθούν αξιολογήσεις επιπτώσεων σε επιμέρους θεματικούς τομείς.

Εννοείται ότι για τους άξονες Τεχνικής Βοήθειας, που περιλαμβάνουν δράσεις που αφορούν θέματα διαχείρισης, δεν απαιτείται εκπόνηση αξιολόγησης επιπτώσεων. Και πρέπει να γίνει γνωστό και στα μέλη της Επιτροπής που θα εκπονηθούν 2 οριζόντιες αξιολογήσεις επιπτώσεων από την ΕΥΣΣΑ για την κάλυψη των ειδικών στόχων στο πλαίσιο των στρατηγικών έξυπνης εξειδίκευσης των περιφερειακών προγραμμάτων που θα συμπεριλάβει και τις δράσεις που υλοποιούνται στο πλαίσιο του θεματικού στόχου 8.

Και φυσικά και μια οριζόντια αξιολόγηση επιπτώσεων για την κάλυψη των προγραμματισμένων αξιολογήσεων των στρατηγικών χωρικής ανάπτυξης στα ΠΕΠ με έμφαση στη συμβολή των δράσεων των προγραμμάτων τους σχετικούς ειδικούς στόχους.

Εννοείται ότι αν οι Διαχειριστικές Αρχές επιθυμούν να εκπονήσουν αξιολογήσεις επιπτώσεων για την Περιφέρειά τους μόνο, για το σύνολο της στρατηγικής, μπορούν να το κάνουν μπορούν ή μπορούν να συμπεριλάβουν στις αξιολογήσεις αυτές τα σχέδια αξιολόγησης.

Για τυχόν λοιπές αξιολογήσεις που είχαν προγραμματιστεί και είναι μέσα στο σχέδιο και δεν έχουν εκπονηθεί, θα πρέπει να εξεταστεί η σκοπιμότητα υλοποίησής τους και αντίστοιχα η Διαχειριστική να προχωρήσει είτε στην απαλοιφή τους, στην τεκμηριωμένη βέβαια πάλι απαλοιφή τους, είτε στον έγκυρο εκ νέου προγραμματισμό τους.

Εννοείται ότι πιθανά θα χρειαστεί μέσα στο 2023, εφόσον υποβληθεί και η τελευταία αναθεώρηση, να υφίσταται μία τελευταία αξιολόγηση εφαρμογής και βέβαια μέχρι το τέλος του χρόνου αυτού θα πρέπει να γίνει και να έχει ανατεθεί και η αποτίμηση των ενεργειών πληροφόρησης και επικοινωνίας.

Να θυμίσουμε την κανονιστική υποχρέωση για τη σύνδεση των αξιολογήσεων στην τρέχουσα περίοδο 2014-2020, η οποία δεν υπάρχει, το ξαναλέω, για το 2021-20227 σαν υποχρέωση, υποβάλλουν λοιπόν οι Διαχειριστικές Αρχές για κάθε πρόγραμμα ως 31/12/2022 έκθεση - σύνθεση που παρουσιάζει συνοπτικά τα συμπεράσματα των αξιολογήσεων που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια της περιόδου προγραμματισμού και της κύριες εκροές και αποτελέσματα του προγράμματος.

Στο έγγραφο οδηγιών υπάρχει και το template της Επιτροπής, όπου μπορεί να, δηλαδή, υπάρχει ένα σχέδιο template που μπορεί να γίνει χρήση και δίνονται σαφείς αναλυτικές οδηγίες για το πώς μπορεί να εκπονηθεί αυτή η σύνθεση. Σε αυτήν θα περιληφθούν όλες οι αξιολογήσεις που έχουν ολοκληρώσει ως 31/12/22.

Φυσικά, δεν απαιτείται να συμπεριληφθεί η αξιολόγηση επιπτώσεων εδώ, γιατί η αξιολόγηση επιπτώσεων μπορεί να γίνει μέχρι το τέλος, μπορούν να περάσουν το χρονικό όριο αυτό. Και για την αποτίμηση των ευρημάτων αξιολογήσεων, είναι στην διάθεση των Διαχειριστικών Αρχών αυτό που ανέφερα και προηγουμένως, το σχετικό πρότυπο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Η σύνδεση των αξιολογήσεων αναρτάται στην SFC, στην ενότητα της αξιολόγησης, και το αναθεωρημένο πλέον σχέδιο αξιολόγησης εγκρίνεται από την Επιτροπή Παρακολούθησης. Μόλις εγκριθεί, θα πρέπει πάλι η Διαχειριστική να μεριμνήσει για την ανάρτηση του στην SFC. Αυτά από μένα και αν χρειάζεστε κάτι... Ευχαριστώ πολύ.

 Ευρωπαϊκή Ένωση Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία	Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης	 ΕΣΠΑ 2014-2020 ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη
--	---	---

Περιφερειάρχης Α.Μ.Θ. κ. Χρ. Μέτιος, Πρόεδρος:

Κυρία Μάρα από την ΕΥ.

Εκπρόσωπος της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού της Εφαρμογής (ΕΥΣΕ) κα Α. Μάρα:

Καλησπέρα σας, ευχαριστούμε κύριε Πρόεδρε. Μέχρι στιγμής από τις προηγούμενες πάρα πολύ καλές παρουσιάσεις, είχαμε την ευκαιρία να σχηματίσουμε στο μυαλό μας, να δούμε τη συνολική εικόνα, την πρόοδο υλοποίησης του ΠΕΠ Ανατολικής Μακεδονίας Θράκης.

Λοιπόν, από τα 457 εκατ. δημόσια δαπάνη, έχουμε εντάξεις 915 εκατ., δηλαδή 200% πάνω. Έχουμε νομικές δεσμεύσεις 617 εκατ. Είμαστε πολύ καλά. Θα το ανοίξω σε λίγο, είπα να μην κουράσω τα μέλη τώρα, θα δούμε μόνο 2 διαφάνειες και θα τελειώσω πολύ σύντομα. Και από δαπάνες έχουμε 347 εκατ., δηλαδή είμαστε ήδη στο 76%. Μας μένει δηλαδή τα επόμενα δυο χρόνια να υλοποιήσουμε το υπόλοιπο 24%.

Θα θέλαμε να γίνει επίσης κατανοητό το εξής, ότι οι πόροι που κατευθύνονται στην Περιφέρεια της Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης από το σύνολο των πόρων του ΕΣΠΑ δεν είναι μόνο από το Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, αλλά και από τα άλλα προγράμματα του ΕΣΠΑ. Το πρόγραμμα της Αγροτικής Ανάπτυξης, το πρόγραμμα INTERREG και πάρα πολλά άλλα προγράμματα.

Επίσης στην Περιφέρεια δεν κατευθύνονται μόνο πόροι του ΕΤΠΑ και του ΕΚΤ, αλλά και του Ταμείου Συνοχής, του Αγροτικού Ταμείου και άλλων ταμείων. Αυτό τι σημαίνει; Ότι έχουμε ένα πολλαπλασιαστικό αναπτυξιακό αποτύπωμα, το οποίο έρχεται και βρίσκει και δρα πολλαπλασιαστικά και συνεργιστικά στην Περιφέρεια όλη της Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης.

Δύο διαφάνειες θα ήθελα. Βλέπουμε, λοιπόν, ότι οι εντάξεις, οι συμβάσεις και δαπάνες που σας έδειξα πριν, αυτή η κλιμάκωση, την ακολουθούν αναλογικά και τα Τομεακά Προγράμματα. Είναι τα ραβδογράμματα τα δεύτερα και τα τρίτα, που λέει Τομεακά και Περιφερειακά.

Μια μικρή ανομοιογένεια στατιστική παρουσιάζει η Αγροτική Ανάπτυξη και η Εδαφική Συνεργασία, το γνωστό μας INTERREG, αλλά προϊόντος του χρόνου πιστεύουμε ότι και αυτά θα ακολουθήσουν την ίδια πορεία και ευελπιστούμε στο τέλος της Προγραμματικής Περιόδου να φτάσουν τα Τομεακά και τα Περιφερειακά. Είναι τα ταμεία τα οποία στο σύνολο της χώρας υλοποιούνται. Βλέπουμε στις κορφές των ραβδογραμμάτων, είναι ποσοστά υλοποίησης, δεν χρειάζεται να τα δούμε αυτή την ώρα.

Θα ήθελα σε ένα σημείο να εστιάσουμε: στη συμβολή του ΕΣΠΑ στην αντιμετώπιση της πανδημίας του COVID με 6,5 δισ. ευρώ και πληρωμές 5,3 δισ. Βοηθήσαμε πάρα πολύ στην ανάκαμψη και της οικονομίας και της κοινωνίας στους τομείς που φαίνονται. Είναι αυτό που σας είπα πρωτύτερα, ότι και τα υπόλοιπα προγράμματα, το ΕΠΑΝΕΚ, το Περιβάλλον, το ΕΠΑΝΑΔΕΔΒΜ, η Δίκαιη Μετάβαση, η Τεχνική Βοήθεια, η Αλιεία, όλα τα προγράμματα έχουν χωροθετημένους πόρους στην Περιφέρεια και βοηθούν στην ανάπτυξη της. Στους εξής τομείς παρέμβασής, τους βλέπουμε, επιχειρηματικότητα, περιβάλλον, ενέργεια, μεταφορές και όπως θα γνωρίζουμε κατά πάγια πρακτική.

Λοιπόν, έχουμε συμφωνήσει το πλαίσιο δράσης για το πώς θα πάμε στο κλείσιμο. Δεν θα κάνουμε κάτι καινούριο. Θα ακολουθήσουμε την πεπατημένη από τις προηγούμενες προγραμματικές περιόδους, μας έδωσε πολύ καλά αποτελέσματα.

Ο στόχος μας είναι η απορροφητικότητα, απορρόφηση όλων των διαθέσιμων πόρων του προγράμματος.

Άλλος στόχος μας είναι η ολοκλήρωση των έργων.

 Ευρωπαϊκή Ένωση Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία	Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης	 ΕΣΠΑ 2014-2020 ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη
--	---	---

Τρίτος στόχος, τακτοποίηση της υπερδέσμευσης.

Σας είπα ότι είμαστε στις συμβάσεις 200% πάνω. Αυτό, έχουμε συμφωνήσει με τη Διαχειριστική Αρχή, έναν προγραμματισμό, πώς με διάφορες διαχειριστικές ενέργειες θα ελαφρύνουμε το Πρόγραμμα και θα κάνουμε χρήση του νεοψηφισμένου Κανονισμού για ανώτατο όριο κλεισίματος 115%, αλλά από ό,τι ειπώθηκε πρωτίτερα και από τον Προϊστάμενο της Διαχείρισης Αρχής, τον κ. Πιτσινίγκο, θα κλείσουμε με ασφαλείς δαπάνες γύρω στο 107% και θα το δούμε, και πάντοτε με γνώμονα την κατά το δυνατό ελαχιστοποίηση της επιβάρυνσης που τυχόν θα δεχθεί το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων.

Ειπώθηκε πρωτίτερα ότι οι ενέργειες που θα προβούν, δυο τα βασικά διαχειριστικά εργαλεία, τα σχέδια δράσης τα γνωρίζουμε όλοι, στα οποία το πιο κρίσιμο, ο κρίσιμος παράγοντας είναι η ρεαλιστική αποτύπωση των εκτιμήσεων και τα screening που θα κάνουμε με τους συναδέλφους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ούτως ώστε να τους διαβεβαιώσουμε για την ομαλή πορεία. Σας ευχαριστώ πάρα πολύ.

Περιφερειάρχης Α.Μ.Θ. κ. Χρ. Μέτιος, Πρόεδρος:

Από τον εκπρόσωπο της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας, συνεχίζουμε με τον εκπρόσωπο για τον ρόλο της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας στο νέο ΕΣΠΑ 2021-2027.

Εκπρόσωπος της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας κ. Α. Σακελλαρίου:

Καλησπέρα και από μένα. Εκ μέρους της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας, ευχαριστούμε πάρα πολύ για την πρόσκληση και τη φιλοξενία. Ευχόμαστε κάθε επιτυχία στην υλοποίηση, στην ολοκλήρωση του τρέχοντος Επιχειρησιακού Προγράμματος και στην υλοποίηση του επόμενου που έρχεται.

Θα ξεκινήσω την παρουσίαση με δυο λόγια για το ρόλο της ΕΑΔ/ΑFCOS. Για όσους δεν γνωρίζουν, με το Νόμο 4622/2019, η Εθνική Αρχή Διαφάνειας ορίστηκε ως η ελληνική υπηρεσία συντονισμού για την καταπολέμηση της απάτης σε συνεργασία με το ΣΔΟΕ κατά το μέρος των αρμοδιοτήτων του.

Είναι σημαντικό εδώ να πούμε ότι η Εθνική Αρχή Διαφάνειας και συγκεκριμένα το AFCOS, από κοινού με τις υπόλοιπες εθνικές ελεγκτικές αρχές, αποτελεί τον θεματοφύλακα της προστασίας των οικονομικών συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε εθνικό επίπεδο, και όταν μιλάμε για οικονομικά συμφέροντα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εννοούμε τόσο σε επίπεδο εσόδων όσο και σε επίπεδο δαπανών, όπου εντάσσονται προγράμματα όπως και το ΠΕΠ Ανατολική Μακεδονία - Θράκη.

Οι πυλώνες δράσης, τώρα, τις ΕΑΔ/ΑFCOS, πολύ σύντομα, διαρθρώνονται γύρω από 2 κεντρικούς άξονες, τον συντονιστικό και τον επιχειρησιακό. Ο συντονιστικός άξονας περιλαμβάνει τη διαχείριση των καταγγελιών και τη συνεργασία με την OLAF, τόσο σε επίπεδο ελέγχων όσο και σε επίπεδο δικτύωσης, εκπαίδευσης και επικοινωνίας. Ο επιχειρησιακός πυλώνας περιλαμβάνει τη συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία και τους επιτόπιους ελέγχους και επιθεωρήσεις που διεξάγει η μονάδα επιθεωρήσεων και ελέγχων της ΕΑΔ. Η ΕΑΔ/ΑFCOS είναι το εθνικό σημείο υποδοχής καταγγελιών για συγχρηματοδοτούμενα έργα. Όλες οι καταγγελίες που είτε υποβάλλονται απευθείας στην Εθνική Αρχή Διαφάνειας είτε στις Διαχειριστικές Αρχές, διαβιβάζονται για αξιολόγηση στο AFCOS.

Από τον Δεκέμβριο του 2021, το AFCOS έχει θέσει σε εφαρμογή ένα νέο σύστημα αξιολόγησης καταγγελιών το οποίο επιτυγχάνει εξοικονόμηση χρόνου και ανθρώπινων πόρων μέσα από τη διερεύνηση της καταγγελίας από το καταλληλότερο κάθε φορά όργανο. Δεν θέλω να σας ζαλίσω με λεπτομέρειες όσον

 Ευρωπαϊκή Ένωση Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία	Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης	 ΕΣΠΑ 2014-2020 ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη
--	---	---

αφορά τις διαδικασίες. Θα πάω κατευθείαν στη διαβάθμιση του συστήματος αξιολόγησης, ξεκινώντας από κάτω προς τα πάνω.

Η αξιολόγηση 6 αφορά τις καταγγελίες οι οποίες τίθενται στο αρχείο. Είναι κυρίως καταγγελίες αόριστες, ακατάληπτες και καταγγελίες που είναι αδύνατον να ταυτοποιηθούν ως προς τα βασικά τους σημεία, Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, έργο, ΟΠΣ, και τα λοιπά.

Η αξιολόγηση των καταγγελιών που παίρνουν Δ διαβιβάζονται στην Αρχή Πιστοποίησης, η οποία λαμβάνει καταγγελίες για προηγούμενες προγραμματικές περιόδους. Μέχρι τώρα, η Αρχή Πιστοποίησης παίρνει καταγγελίες για την περίοδο 2007-2013. Μετά το κλείσιμο του προγράμματος θα παίρνει και για το 2014-2020.

Η αξιολόγηση Γ αφορά τις καταγγελίες που στέλνονται στις Διαχειριστικές Αρχές, αφορά την πλειονότητα των καταγγελιών που αφορούν παρατυπίες. Στον ένα χρόνο που λειτουργεί το νέο σύστημα, το 75% των καταγγελιών διαβιβάζονται στις Διαχειριστικές Αρχές.

Η αξιολόγηση Β αφορά τις καταγγελίες που πάνε στην Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου, αφορά καταγγελίες που έχουν συστημικό χαρακτήρα αλλά και καταγγελίες στις οποίες καταγγέλλεται η ίδια η Διαχειριστική Αρχή.

Η αξιολόγηση Α αφορά πιο σοβαρές περιπτώσεις, πειθαρχικές περιπτώσεις, ποινικά παραπτώματα και, ανάλογα με το αντικείμενο, διαβιβάζονται στην ΕΑΔ, το ΣΔΟΕ, την ΑΑΔΕ, την οικονομική αστυνομία και τις δικαστικές αρχές.

Να δούμε λοιπόν δυο στοιχεία τώρα όσον αφορά τα στατιστικά, είναι επικαιροποιημένα μέχρι 21/11/2022. Διαχρονικά από το 2015, όπου το AFCOS κρατάει αρχείο με τις καταγγελίες, βλέπουμε ότι υπάρχει αύξηση. Το 2021 είχαμε ρεκόρ καταγγελιών, 144. Μέχρι σήμερα έχουμε 140, αλλά σίγουρα μέχρι το τέλος της χρονιάς θα κάνουμε νέο ρεκόρ.

Τώρα, όσον αφορά τις καταγγελίες ανά ταμείο, ενώ ο μεγαλύτερος χρηματοδότης του ΕΣΠΑ είναι το ΕΤΠΑ, οι περισσότερες καταγγελίες αφορούν το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και είναι λογικό, διότι το εν λόγω Ταμείο παρουσιάζει μεγαλύτερη διάχυση στο γενικό πληθυσμό με προγράμματα για ανέργους καταρτιζόμενους κτλ. Ως προς τα θέματα των καταγγελιών, η μη πληρωμή επιδόματος/μισθού/επιχορήγησης είναι η δημοφιλέστερη κατηγορία και έπεται η μη τήρηση όρων υλοποίησης και η διαδικασία διαγωνισμού ανάθεσης σε δημόσιες συμβάσεις. Η λίστα είναι πάρα πολύ μεγάλη, νομίζω ότι δεν χρειάζεται να την διαβάσω αναλυτικά.

Τώρα, ως προς τις καταγγελίες ανά Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, στο πάνω μέρος βρίσκονται τα Τομεακά Προγράμματα, όπου το Πρόγραμμα Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού δέχεται τις περισσότερες καταγγελίες και ακολουθεί η Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία με αριθμό 110 καταγγελιών. Στα Περιφερειακά, η Αττική είναι το πρώτο πρόγραμμα με 60 καταγγελίες στα 8 χρόνια που κρατάμε αρχείο. Ακολουθεί η Κεντρική Μακεδονία, η Πελοπόννησος και η Ανατολική Μακεδονία - Θράκη με 17. Η Ανατολική Μακεδονία - Θράκη δέχεται κατά μέσο όρο 2,1 καταγγελίες ετησίως, ενώ υπάρχουν Περιφερειακά Προγράμματα, όπως το Βόρειο Αιγαίο, που δέχονται μισή καταγγελία, ίσως και καμία, σε κάποιες χρονιές.

Ως προς τα θέματα των καταγγελιών, για το ΠΕΠ Ανατολική Μακεδονία – Θράκη, 5 καταγγελίες αφορούν μη τήρηση τεχνικών προδιαγραφών, 3 καταγγελίες τη διαδικασία πρόσληψης προσωπικού, 2 τη διαδικασία

 Ευρωπαϊκή Ένωση Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία	Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης	 ΕΣΠΑ 2014-2020 ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη
--	---	---

διαγωνισμού ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων, 2 μη τήρηση όρων υλοποίησης και από 1 καταγγελία κατάχρηση δημοσίου χρήματος, παραποίηση εγγράφων, παράνομη λήψης αποζημίωσης, σύγκρουση συμφερόντων, κακοδιοίκηση. Τώρα, συνολικά από τις 17 καταγγελίες, 13 έχουν ολοκληρωθεί και οι 4 βρίσκονται σε στάδιο παρακολούθησης. Από τις καταγγελίες που έχουν ολοκληρωθεί, οι 8 είτε δεν βρέθηκαν ευρήματα είτε αρχειοθετήθηκαν, σε 3 καταγγελίες βρέθηκαν παρατυπίες, ενώ 2 καταγγελίες έκλεισαν με συστάσεις.

Γενικά εδώ να πω ότι δεν υπάρχουν ανοιχτές υποθέσεις από τη Διαχειριστική Αρχή και ευχαριστούμε πάρα πολύ και τον Προϊστάμενο και τα στελέχη για την άψογη συνεργασία που έχουμε. 4 καταγγελίες που είναι ανοιχτές, έχουν πάει οι δυο σε Εισαγγελικές Αρχές, μια στην ΕΑΔ και μία στην ΕΔΕΛ.

Τώρα ένα μεγάλο κομμάτι των δραστηριοτήτων του AFCOS είναι η συνεργασία με την OLAF, η οποία άπτεται στην παροχή πληροφόρησης, στη διοικητική συνδρομή και στους επιτόπιους ελέγχους της OLAF, όπου συμμετέχουν και ελεγκτές από εθνικά ελεγκτικά σώματα. Στο κάτω τμήμα του σχήματος βλέπετε τις αρχές με τις οποίες συνεργάζεται το AFCOS κατά τη συνεργασία του με την OLAF. Είναι οι Ειδικές Υπηρεσίες Διαχείρισης και οι Αρχές Ελέγχου, η Γ.Δ. ΣΔΟΕ, η ΑΑΔΕ, η Διεύθυνση Οικονομικής Αστυνομίας και η Μονάδα Επιθεωρήσεων και Ελέγχων της ΕΑΔ. Στα 3 τελευταία χρόνια, το αυτοτελές τμήμα AFCOS χρειάστηκε να πραγματοποιήσει 102 ενέργειες για 52 υποθέσεις της OLAF.

Τώρα, κλείνοντας την παρουσίαση, θέλω να πω ότι το AFCOS παρέχει ένα σημαντικό εργαλείο για την ενίσχυση της συνεργασίας του με τις Διαχειριστικές Αρχές, είναι η πλατφόρμα δικτύωσης. Είναι πλήρως λειτουργική από τον Απρίλιο του 2021. Η πρόσβαση στην πλατφόρμα γίνεται με τη χρήση κωδικών, τους οποίους αποστέλλουμε αυθημερόν έπειτα από επικοινωνία μας με τα αρμόδια στελέχη. Αυτή είναι η αρχική σελίδα της πλατφόρμας. Όλη η πληροφορία υπάρχει στο κεντρικό μενού και σκρολάροντας κάτω τη σελίδα επίσης θα βρείτε και άλλα πεδία ενδιαφέροντα. Πολύ γρήγορα να πω ότι στον 1 χρόνο περίπου που λειτουργεί η πλατφόρμα, έχουν αναρτηθεί 89 άρθρα, 52 μελέτες, 36 καλές πρακτικές, οδηγοί, εγχειρίδια, ενημερωτικά έντυπα, Ευρωπαϊκοί Κανονισμοί, όλα με άξονα την προστασία των συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και την καταπολέμηση της απάτης. Μέχρι σήμερα, λοιπόν, έχουν γραφτεί 35 φορείς και 72 στελέχη από τις αρχές που βλέπετε δίπλα. Σας ευχαριστώ πάρα πολύ για την υπομονή σας.

Περιφερειάρχης Α.Μ.Θ. κ. Χρ. Μέτιος, Πρόεδρος:

Παρακαλούμε τον εκπρόσωπο της ΕΔΕΛ, τον κ. Κωστόπουλο, για την παρέμβαση από μέρους της ΕΔΕΛ. Ευχαριστούμε.

Εκπρόσωπος της Επιτροπής Δημοσιονομικού Ελέγχου (ΕΔΕΛ) κ. Α. Κωστόπουλος:

Καλησπέρα και από εμένα. Ευχαριστούμε πολύ για τη φιλοξενία. Αγαπητά μέλη της Επιτροπής, είμαι ελεγκτής, είμαι στη Διεύθυνση Α Ελέγχου της ΕΔΕΛ.

Το εθνικό πλαίσιο, η Αρχή Ελέγχου, έχει 21 χρόνια λειτουργίας. Οι κανόνες για τη διαχείριση, τον έλεγχο και την εφαρμογή των αναπτυξιακών παρεμβάσεων που λαμβάνουν χρηματοδοτική στήριξη ορίζονται σύμφωνα με τους νόμους 4331/2014 για την προγραμματική περίοδο 2014-2020, και 4914/2022 για την προγραμματική περίοδο του 2021-2027. Τα καθήκοντα της Αρχής Ελέγχου απορρέουν από τους Κανονισμούς 1060/2021 και του 1303/2013, τα άρθρα 77 και 127 αντίστοιχα.

Η Αρχή Ελέγχου διασφαλίζει τη διενέργεια λογιστικών ελέγχων για την ορθή λειτουργία του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου κάθε προγράμματος. Διασφαλίζει ότι οι έλεγχοι αυτοί διενεργούνται σε κατάλληλο

δείγμα πράξεων με βάση τις δαπάνες που έχουν δηλωθεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Οι δηλωθείσες δαπάνες ελέγχονται με αντιπροσωπευτικό δείγμα το οποίο εξάγεται με χρήση στατιστικών μεθόδων δειγματοληψίας.

Η Αρχή Ελέγχου εκπληρώνει τα καθήκοντά της καταρτίζοντας τη στρατηγική ελέγχων, διενεργώντας τους ελέγχους συστήματος ανά λογιστική χρήση στις Διαχειριστικές Αρχές, στους Ενδιάμεσους Φορείς Διαχείρισης, διενεργεί ελέγχους πράξεων στους δικαιούχους, διενεργεί τους ελέγχους των λογαριασμών, υποβάλλει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή την Ετήσια Έκθεση στην οποία αξιολογούνται τα αποτελέσματα των ελέγχων τους και υποβάλλει επίσης την Ετήσια Γνώμη.

Να δούμε το οργανόγραμμα της ΕΔΕΛ. Σύμφωνα με το Προεδρικό Διάταγμα 142/2017, ανήκουμε στη Γενική Γραμματεία Δημοσιονομικής πολιτικής του Υπουργείου Οικονομικών. Πρόσφατα, πριν 9 μήνες, υπήρξε Ειδική Γραμματεία των Δημοσιονομικών Ελέγχων που σε αυτό ανήκει η ΕΔΕΛ. Το όργανο αποτελείται από τη Γραμματεία της ΕΔΕΛ. Έχουμε τη Γενική Διεύθυνση των Ελέγχων των Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων, τη ΓΔΕΣΠ, δηλαδή την Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου της ΕΔΕΛ. Ο εκάστοτε Γενικός Διευθυντής είναι και ο Πρόεδρος του οργάνου. Έχουμε διάρθρωση 5 Διευθύνσεων. Έχουμε τη Διεύθυνση Σχεδιασμού και Αξιολόγησης των Ελέγχων. Την Α' Διεύθυνση, τη Β' Διεύθυνση και τη Γ' Διεύθυνση. Και πρόσφατα, το Δεκέμβριο του 2021 δημιουργήθηκε και η Διεύθυνση της Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Από εκεί διαρθρώνουμε σε 3 αυτοτελή τμήματα. Το ένα είναι της Διοικητικής Υποστήριξης, το Τμήμα Νομικής Υποστήριξης και το Αυτοτελές Τμήμα των Εκτάκτων Συγχρηματοδοτούμενων Ελέγχων.

Τώρα, τα ελεγχόμενα Ταμεία και οι χρηματοδοτικοί μηχανισμοί. Στην Προγραμματική Περίοδο την τωρινή είναι τα γνωστά, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής, ΕΚΤ, ο Μηχανισμός Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, ο ΕΟΧ, το Επιχειρησιακό της Αλιείας, τα INTERREG, το TAME-TEA, το Ταμείο Παγκοσμιοποίησης, το ΤΕΒΑ και το Ταμείο Αλληλεγγύης. Στη νέα προγραμματική περίοδο έχουν προστεθεί το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης, το ΕΓΤΕ, το ΕΓΤΑΑ, το Covid 19 και το Brexit.

Να πάμε τώρα και να δούμε όλη τη ροή των ελεγκτικών εργασιών. Γίνεται ο ετήσιος προγραμματισμός. Βγαίνουν τα δείγματα του πρώτου και του δεύτερου εξαμήνου. Από εκεί ορίζονται οι ομάδες ελέγχου. Κάνουμε την προετοιμασία ελέγχου, τη διενέργεια ελέγχου, συντάσσουμε την έκθεση των προσωρινών αποτελεσμάτων ελέγχου. Το λέμε εμείς K1 γιατί μέσα στο πληροφοριακό σύστημα της ΕΔΕΛ οι η ενότητες χωρίζονται στα βήματα K1, K2 και K3. Η προσωρινή έκθεση υποβάλλεται στον ελεγχόμενο. Ακολουθεί η διαδικασία της αντιπαραθέσης, όπου σε διάστημα 15 ημερών υποβάλλονται οι παρατηρήσεις - αντιρρήσεις από τους ελεγχόμενους επί των προσωρινών αποτελεσμάτων ελέγχου.

Ακολουθεί η υποβολή του εισηγητικού από την ομάδα σε σχέση με τις αντιρρήσεις, είναι το στάδιο K2. Κι από εκεί και πέρα υποβάλλεται στη γραμματεία της ΕΔΕΛ ώστε το συλλογικό όργανο να πάρει την απόφαση και να πάμε στην έγκριση των πρακτικών για να βγει το K3 και να έρθει μετά στο K4 η αποστολή της τελικής έκθεσης ελέγχου. Από εκεί και πέρα, αφού τελειώνει η οριστική έκθεση, φεύγει από τις Ελεγκτικές Διευθύνσεις και πηγαίνει στη Διεύθυνση Σχεδιασμού και Αξιολόγησης, όπου εκεί έχουμε τη διαδικασία παρακολούθησης των ευρημάτων συστάσεων, που έχουμε τις δημοσιονομικές διορθώσεις, αν υπάρχει έκδοση απόφασης δημοσιονομικής διόρθωσης που είναι σύμφωνα με την τροποποίηση του άρθρου 70 του 4758/2020.

Ακολουθεί μετά η υποβολή στοιχείων συμμόρφωσης από τους ελεγχόμενους. Οι προθεσμίες ορίζονται, ήδη έχουν οριστεί, από το πόρισμα του τελικού ελέγχου. Άρα γίνεται η αξιολόγηση από τη Διεύθυνση

 Ευρωπαϊκή Ένωση Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία	Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης	 ΕΣΠΑ 2014-2020 ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη
--	---	---

Σχεδιασμού και Αξιολόγησης για το κλείσιμο των συστάσεων. Έτσι, πηγαίνουμε μετά ξανά στο συλλογικό όργανο, στην ΕΔΕΛ, το οποίο δίνει και την τελική έγκριση. Έτσι, έχουμε σε αυτό το επίπεδο τον έλεγχο των λογαριασμών μετά και την αξιολόγηση όλων των ελεγκτικών εργασιών της ΕΔΕΛ, στο οποίο αυτό γίνεται η ετήσια έκθεση και έχουμε και την ετήσια έκθεση ελέγχου και γνώμης.

Κατά τη διάρκεια του 2014-2020, η ΕΔΕΛ πραγματοποίησε 87 ελέγχους συστημάτων και 898 ελέγχους πράξεων, εκ των οποίων 1 έλεγχο συστήματος διενεργήσαμε στη Διαχειριστική Αρχή της ΑΜΘ και 8 ελέγχους πράξεων.

Τώρα, οι έλεγχοι της ΕΔΕΛ. Ολοκλήρωση των τακτικών προγραμματισμένων ελέγχων της ΕΔΕΛ συστημάτων και πράξεων σε ετήσια βάση. Προϋπόθεση για τη διατύπωση της γνώμης της ΕΔΕΛ, μη ολοκλήρωση των τακτικών ελέγχων φέρνει γνώμη με επιφύλαξη. Αυτό αποτελεί κίνδυνο απώλειας κοινοτικών κονδυλίων.

Θα ήθελα να ευχαριστήσω τη Διαχειριστική Αρχή, τον Προϊστάμενο της Αρχής αλλά και τα στελέχη, πραγματικά, των μονάδων και τα υπηρεσιακά όλα στελέχη, γιατί πραγματικά είχαμε άριστη συνεργασία καθ' όλη την προγραμματική περίοδο και ευελπιστούμε ότι και στο μέλλον θα συνεχίσουμε με την ίδια αυτή η συνεργασία. Ευχαριστώ θερμά. Καλή συνέχεια.

Περιφερειάρχης Α.Μ.Θ. κ. Χρ. Μέτιος, Πρόεδρος:

Κύριε Πανταζάτο, αν θέλετε κάποια τοποθέτηση. Από την Διεύθυνση Απασχόλησης. Όχι; Τώρα από τα μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης. Να ξεκινήσουμε αυτή τη φορά, όπως σας βλέπω, δεξιά, γιατί πριν ξεκινήσαμε αριστερά. Μόνο αν κάποιος θέλει να παρέμβει, να μας να το ζητήσει. Ωραία. Κανείς; Ο κύριος.

Εκπρόσωπος της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία (ΕΣΑΜΕΑ) κ. Ι. Λυμβαίος:

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Περιφερειάρχα. Ονομάζομαι Γιάννης Λυμβαίος, είμαι Οργανωτικός Γραμματέας της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία και εκπροσωπώ την ΕΣΑΜΕΑ στην Επιτροπή Παρακολούθησης. Καταρχήν, θα ήθελα να συγχαρώ την Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης για τις δράσεις που υλοποίησε την περίοδο 2014-2020, και να σας πω ότι η ΕΣΑΜΕΑ ως θεσμοθετημένος εκπρόσωπος και συνομιλητής της πολιτείας για θέματα που αφορούν στα άτομα με αναπηρία, στα άτομα με χρόνιες παθήσεις και στις οικογένειές τους, συμμετείχε σε όλες τις φάσεις του ΠΕΠ της περιόδου 2014-2020 και βέβαια σε όλες τις διαβουλεύσεις που έλαβαν χώρα για το καινούργιο Επιχειρησιακό 2021-2027.

Το γεγονός ότι στο νέο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, ως συνέχεια του 2014-2020, περιλαμβάνονται πολλές και σημαντικές παρεμβάσεις προς όφελος των ατόμων με αναπηρία και των οικογενειών τους, βέβαια, μας χαροποιεί και δημιουργεί και περισσότερες προσδοκίες βέβαια. Και εννοείται ότι θα συμβάλουμε, κύριε Περιφερειάρχα, μέσα από την θεσμοθετημένη εκπροσώπηση μας για να ευοδωθούν.

Επέλεξα να αναφερθώ σε κάποια συγκεκριμένα θέματα που ξεκινάνε από το 2014-2020 και προχωράνε στο 2021-2027 για να γίνει πιο αντιληπτό πόσο σημαντικό είναι το πρόγραμμα για τον χώρο που εκπροσωπώ. Έτσι λοιπόν, αξίζει να αναφερθώ στο πρόγραμμα του κοινωνικού φροντιστή και του προσωπικού βοηθού, που είναι για την επόμενη περίοδο, αναφέρθηκε ο κύριος Ιωαννίδης, μάλιστα, στην αξιολόγηση, το πόσο σημαντικό ως θέμα τέθηκε στην αξιολόγηση, δράσεις που συμβάλλουν στην αποϊδρυματοποίηση και την πρόληψη της ιδρυματοποίησης των ατόμων με αναπηρία, όπως είναι οι Στέγες Υποστηριζόμενης Διαβίωσης και τα ΚΔΗΦ ΑΜΕΑ, όπου η Περιφέρειά μας, όσο καλά και αν πήγε η προηγούμενη περίοδος, πάσχει από τέτοιου είδους δομές.

 Ευρωπαϊκή Ένωση Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία	Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης	 ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη
--	---	--

Εκατό (100) άτομα μόνο ως εξυπηρετούμενοι, καταλαβαίνετε ότι δεν επαρκούν οι δομές αυτές για να καλύψουν το σύνολο των αναγκών. Δράσεις για την προώθηση του θεσμού της αναδοχής, δράσεις για την προώθηση της ένταξης των παιδιών με αναπηρία στην προσχολική εκπαίδευση και των παιδιών και ατόμων με αναπηρία στις υπηρεσίες δημιουργικής απασχόλησης, αλλά και δράσεις για την ενίσχυση της συμπεριληπτικής εκπαίδευσης και προώθησης των ατόμων με αναπηρία στον αθλητισμό, πολιτισμό και κοινωνική ζωή.

Εδώ, κύριε Πρόεδρε, θέλω να επισημάνω το εξής, ότι όσον αφορά στα κέντρα διημέρευσης και ημερήσιας φροντίδας θα πρέπει να εκδοθεί άμεσα η σχετική πρόσκληση, έτσι ώστε να μην υπάρξει κενό μεταξύ των δυο περιόδων 2014-2020 με 2021-2027. Συνέχιση των δράσεων της περιόδου 2014-2020 για την Κοινωνική Επιχειρηματικότητα.

Ιδιαίτερα σημαντικές, βέβαια, είναι και οι δράσεις που αφορούν στην ενίσχυση της πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας, όπως αναφέρθηκε. Ωστόσο, επιπλέον αυτών, οφείλω να επισημάνω ιδιαίτερα την ανάγκη στόχευσης και ιδιαίτερης μέριμνας που θα πρέπει επιπλέον αυτής που υπήρξε το 2014-2020 να υπάρξει και στη νέα περίοδο, στην προσβασιμότητα δομών.

Και για να γίνω πιο κατανοητός, επειδή είμαστε, επειδή υπήρξε και ένα βίντεο από την Αλεξανδρούπολη, για παράδειγμα το κτίριο της Αποκεντρωμένης Διοίκησης της Περιφέρειας εδώ στην Αλεξανδρούπολη δεν είναι καθόλου προσβάσιμο, οπότε καταλαβαίνετε ότι πρέπει να ενισχυθούν, να ενισχυθεί το κομμάτι αυτό, της προσβασιμότητας.

Της προσβασιμότητας, επίσης, σε υποδομές και προϊόντα, με έμφαση στο τουριστικό προϊόν της Περιφέρειας, όπως για παράδειγμα η προσβασιμότητα των φυσικών μνημείων, των ιστορικών, των θρησκευτικών μνημείων, των τουριστικών υποδομών και του δομημένου περιβάλλοντος, αλλά και προσβασιμότητα στην πληροφόρηση. Καθώς και στην ανάγκη στόχευσης και ενίσχυσης δράσεων εκπαίδευσης και δημιουργίας συμπεριληπτικής κουλτούρας τόσο στο μαθητικό πληθυσμό όσο όμως και στον γενικό πληθυσμό αλλά και στον επαγγελματικό πληθυσμό της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης. Επίσης θα αναφέρω ένα παράδειγμα, ότι είναι εξαιρετικά σημαντική η προσπάθεια που γίνεται από τον Δήμο Αλεξανδρούπολης, όπως και από το Δήμο Δράμας, όπως και από όλους τους Δήμους. Θα πρέπει να γίνει, λοιπόν, απόλυτα προσβάσιμη και φιλική η πόλη και για αυτό προσπαθούν οι Δήμοι.

Ωστόσο, εάν δεν υπάρξουν δράσεις σε κάθε Δήμο της Περιφέρειας για την ευαισθητοποίηση και ενημέρωση των πολιτών και να εκπαιδευτούν οι πολίτες να σέβονται το δικαίωμα στην ελεύθερη πρόσβαση, για παράδειγμα των ατόμων με αναπηρία, των ατόμων με χρόνιες παθήσεις ή ακόμα και των εμποδιζόμενων ατόμων, των γερόντων, όπως αναφέρθηκε προηγουμένως, σε υπηρεσίες και αγαθά και να καταλαμβάνουν ράμπες ατόμων με αναπηρία ή θέσεις στάθμευσης ατόμων με αναπηρία, τότε η προσπάθεια του Δήμου Αλεξανδρούπολης, Κομοτηνής, Ορεστιάδας, Δράμας, Ξάνθης, είναι ένα μετέωρο βήμα. Κύριε Περιφερειάρχα, όλα τα παραπάνω είναι αποτυπωμένα σε σχετική πρόταση που έχει κατατεθεί από την ΕΣΑΜΕΑ για την καινούργια Προγραμματική Περίοδο και σας έχουμε αποστείλει.

Πέραν όλων των άλλων, είναι πολύ σημαντική και η δράση από την ΕΣΑΜΕΑ με τίτλο Παρατηρητήριο Θεμάτων Αναπηρίας Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης, με στόχο την παρακολούθηση και αξιολόγηση των Πολιτικών Αναπηρίας σε Περιφερειακό αλλά και Τοπικό επίπεδο, υπό το πρίσμα της δικαιωματικής προσέγγισης, την οποία φαντάζομαι ότι έχετε.

 Ευρωπαϊκή Ένωση Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία	Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης	 ΕΣΠΑ 2014-2020 ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη
--	---	---

Τέλος, να σας αναφέρω ότι η αντίστοιχη αυτή πρόταση έχει γίνει ήδη αποδεκτή από την Περιφέρεια Θεσσαλίας και έχει συμπεριληφθεί στο νέο περιφερειακό πρόγραμμα. Είναι συμβατή απόλυτα με το Νόμο 4488/2017, άρθρο 71, παράγραφος 3. Οπότε νομίζω ότι θα είναι πάρα πολύ σημαντικό και για την Περιφέρεια τη δική μας, Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης, να γίνει αποδεκτή και να ενταχθεί σε αυτή. Δεν έχω κάτι άλλο, δεν θέλω να σας κουράσω. Σας ευχαριστώ θερμά και πάλι συγχαρητήρια για το μέχρι τώρα. Αλλά και καλή επιτυχία για το επόμενο βήμα.

Περιφερειάρχης Α.Μ.Θ. κ. Χρ. Μέτιος, Πρόεδρος:

Ευχαριστούμε. Κάποιος άλλος κύριος ή κυρία; Παρακαλώ.

Εκπρόσωπος της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης Επιχειρησιακού Προγράμματος «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον & Αειφόρος Ανάπτυξη» κ. Χ. Συρόπουλος:

Ευχαριστώ, κύριε Περιφερειάρχα. Ονομάζομαι Συρόπουλος Μπάμπης, βρίσκομαι εδώ εκπροσωπώντας το Πρόγραμμα Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη, πρόγραμμα μέσω του οποίου πόροι έχουν εκχωρηθεί προς διαχείριση στην Διαχειριστική Αρχή της Περιφέρειας.

Θα ήθελα πρώτα από όλα να τονίσω την υποδειγματική, υποδειγματικά άριστη συνεργασία που έχουμε διαχρονικά με την Διαχειριστική σας Αρχή και τους ευχαριστούμε για αυτό.

Τόσο από την τοποθέτηση του κυρίου Πανταζάτου όσο και από τα διαγράμματα του κυρίου Πιτσινίγκου, διαφαίνεται ότι το πρόγραμμα βαδίζει σε έναν ασφαλή δρόμο και όλα δείχνουν ότι θα ολοκληρωθεί με ασφάλεια και θα ολοκληρώσει το επενδυτικό του κύκλο με μεγάλη επιτυχία.

Στο πλαίσιο αυτό και το εκχωρημένο μέρος των πόρων του προγράμματος ΥΜΕΠΕΡΑΑ βρίσκεται σε μια πάρα πολύ καλή διαδικασία υλοποίησης και το ευτυχές γεγονός είναι ότι ενδεχόμενες αστοχίες που πιθανόν και να μην παρατηρηθούν μπορούν να αντιμετωπιστούν στο πλαίσιο των επιλεξιμοτήτων της νέας Προγραμματικής Περιόδου.

Αναφέρθηκε ο κύριος Πιτσινίγκος ότι αφορούν οι εκχωρημένοι πόροι δράσεις περιβάλλοντος. Θα ήθελα απλά να διευκρινίσω ότι αφορούν 4 βασικά πεδία παρέμβασης, 2 από αυτά αφορούν τη διαχείριση των στερεών αποβλήτων όσον αφορά τη διαλογή, την ελαχιστοποίηση και την ανακύκλωση αποβλήτων, τη μηχανική και βιολογική επεξεργασία και ταφή, και 2 πεδία παρέμβασης αφορούν στο πόσιμο νερό, στη διαχείριση του πόσιμου νερού και στη διαχείριση των αστικών λυμάτων.

Η υλοποίηση των έργων αυτών προχωρά, από όσο ξέρουμε, πάρα πολύ ικανοποιητικά και είμαστε πολύ ευχαριστημένοι.

Κλείνοντας, επιτρέψτε μου να πω ότι στο πλαίσιο της συνέργειας των προγραμμάτων, το πρόγραμμά μας, το Πρόγραμμα Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη συμβάλλει με δικούς του πόρους σε έργα της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης που έχει αυτόν τον κομβικό, ως το πούμε, ρόλο και θέση στη χώρα, τόσο στον κρίσιμο τομέα της υγείας, έχοντας ήδη χρηματοδοτήσει 3 μεγάλα νοσοκομεία της Περιφέρειας, αυτό της Αλεξανδρούπολης, της Καβάλας και της Ξάνθης, αλλά και άλλα εμβληματικά έργα, όπως είναι π.χ. το φράγμα για τον ταμιευτήρα στα Σύμβολα, έργο που είναι περίπου γύρω στα 20 εκατ. και απ' ό,τι μαθαίνουμε προχωρά και η διαδικασία για τη δημοπράτηση του, το έργο της ενεργειακής αναβάθμισης της παλιάς Νομικής με τον Αντιπρύτανη, τον κύριο Μάρη, που άκουσα κιόλας ότι θα έχουμε ευχάριστη ανακοίνωση σε λίγο για την εκλογή του στη θέση του Πρύτανη, να είναι

 Ευρωπαϊκή Ένωση Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία	Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης	 ΕΣΠΑ 2014-2020 ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη
--	---	---

από εκείνους που μας βοήθησαν σημαντικά και συνεργάστηκε μαζί μας για να χρηματοδοτήσουμε το έργο της ενεργειακής αναβάθμισης παλιάς Νομικής, της αγοράς της Κομοτηνής και βεβαίως της ΜΕΑ Αλεξανδρούπολης, που πρόσφατα υπήρξε και σχετική δράση δημοσιότητας για να αναδειχθεί η σημαντικότητα αυτού του εργοστασίου επεξεργασίας των αποβλήτων.

Αυτά ήθελα να πω και να σας ευχαριστήσω με τη σειρά μου για την άψογη φιλοξενία και φροντίδα που μας παρείχατε. Ευχαριστώ πολύ.

Περιφερειάρχης Α.Μ.Θ. κ. Χρ. Μέτιος, Πρόεδρος:

Ευχαριστούμε πολύ. Υπάρχει κάποιος άλλος κύριος ή κυρία; Επομένως, ολοκληρώνεται η συνεδρίαση και παρακαλώ τον κύριο Πιτσινίγκο να αναφερθεί στα συμπεράσματα και τις αποφάσεις της 6^{ης} συνεδρίασης της Επιτροπής Παρακολούθησης.

Προϊστάμενος ΕΥΔ ΠΑΜΘ κ. Β. Πιτσινίγκος

Καλησπέρα από την πλευρά μου. Συνοπτικά και περιεκτικά, η Επιτροπή Παρακολούθησης του Περιφερειακού Προγράμματος Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης συνήλθε στην 6η συνεδρίαση στις 25 Νοεμβρίου στην Αλεξανδρούπολη μετά από πρόσκληση του Προέδρου της, κ. Χρήστου Μέτιου, Περιφερειάρχη Ανατολικής Μακεδονίας Θράκης.

Παρέστησαν στη 6η συνεδρίαση της επιτροπής 38 μέλη με δικαίωμα ψήφου, 32 δια ζώσης και 6 διαδικτυακά, επί συνόλου 50 μελών με δικαίωμα ψήφου, καθώς και 9 μέλη χωρίς δικαίωμα ψήφου, όλα δια ζώσης, επί συνόλου 15 χωρίς δικαίωμα ψήφου.

Διαπιστώθηκε απαρτία και εγκρίθηκε από τα μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης η Ημερήσια Διάταξη. Επίσης εγκρίθηκε η τροποποίηση του εσωτερικού κανονισμού λειτουργίας της Επιτροπής Παρακολούθησης. Εγκρίθηκαν τα πρακτικά της 5ης συνεδρίασης της Επιτροπής Παρακολούθησης. Ακολούθησε εισήγηση του Προέδρου της Επιτροπής, ακολούθησε από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης η παρουσίαση υλοποίησης του προγράμματος, καθώς και αναφορές για την ετήσια έκθεση υλοποίησης του 2021. Ακολούθησαν παρουσιάσεις για την Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης, των Στρατηγικών Χωρικής Ανάπτυξης, και ενημέρωση για την πρόοδο υλοποίησης της Στρατηγικής για την Πληροφόρηση και Επικοινωνία του προγράμματος. Εγκρίθηκε το Πρόγραμμα Επικοινωνίας του Προγράμματος για το 2023. Υπήρξαν ενημερώσεις για τα θέματα αξιολόγησης. Αναθεώρηση των κανονισμών, παρεμβάσεις που έλαβαν χώρα από εκπροσώπους της Εθνικής Αρχής Συντονισμού. Και, βέβαια, υπήρξαν οι παρεμβάσεις από άλλα μέλη της Επιτροπής. Ενημέρωση από τη Γενική Γραμματεία της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας, από την Εθνική Αρχή Διαφάνειας, για θέματα καταπολέμησης της Απάτης, όπως και ενημέρωση από την ΕΔΕΛ, από την Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου.

Λοιπόν, τώρα, τα συμπεράσματα της Επιτροπής Παρακολούθησης είναι ότι υπάρχει η εξέλιξη αυτού του προγράμματος μετά από τα στοιχεία τα οποία έλαβε, και ότι καταβάλλεται κάθε δυνατή προσπάθεια για τη μεγιστοποίηση των δαπανών έως 31/12/2022. Επίσης, η Διαχειριστική Αρχή ενημέρωσε την Επιτροπή ότι δεν προκύπτει στη φάση αυτή ανάγκη για περαιτέρω εξειδίκευση του προγράμματος και για αυτό το λόγο το 6ο Έγγραφο Εξειδίκευσης αποτελεί ουσιαστικά μια σύνθεση όλων των εγκεκριμένων έως σήμερα εξειδικεύσεων του προγράμματος. Παρουσιάστηκε η πρόοδος υλοποίησης της στρατηγικής για την έξυπνη εξειδίκευση. Και ακολούθησε συζήτηση και παρεμβάσεις από τα μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης. Ευχαριστώ.

 Ευρωπαϊκή Ένωση Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία	Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης	 ΕΣΠΑ 2014-2020 ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη
--	---	---

Περιφερειάρχης Α.Μ.Θ. κ. Χρ. Μέτιος, Πρόεδρος:

Εγκρίνονται συμπεράσματα και αποφάσεις; Εγκρίνονται λοιπόν ομόφωνα. Συνεπώς η συνεδρίασή μας ολοκληρώθηκε. Θέλω να σας ευχαριστήσω όλες και όλους σας για την παρουσία σας εδώ, για άλλη μια φορά, και όσους εργάστηκαν για να πραγματοποιηθεί αυτή η συνεδρίαση, τους μεταφραστές, την Μονάδα Γ', καλά το είπα; Ναι. Και όλους όσους συνέβαλαν σε αυτό. Να είστε όλοι καλά.

 Ευρωπαϊκή Ένωση Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία	Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης	 ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη
---	---	--